
بسم الله الرحمن الرحیم

اعمال ماه مبارك رمضان

تهیه کننده: محمدعلی شرطان

این اعمال که آثار عمیقی در پرورش روح و جان انسان دارد، به دو بخش تقسیم می شود:

اعمال مشترك ماه مبارك رمضان

اعمال مخصوصِ شب ها یا روزهای معیّنِ ماه مبارك رمضان

فهرست

شب اوّل ماه

برای شب اوّل ماه چند عمل ذکر شده است:

1ـ به سراغ رؤیت هلال برود که بعضی آن را واجب (کفایی) دانسته اند.

2ـ وقتی هلال را رؤیت کرد، طبق روایتی از امام صادق(علیه السلام) رو به قبله نماید و دست ها را به آسمان بلند کند و خطاب به هلال کند و بگوید :

رَبّی وَرَبُّكَ اللهُ رَبُّ الْعـالَمینَ، اَللّهُمَّ اَهِلَّهُ عَلَیْنا بِـالاَمْـنِ

پروردگار من و پروردگار تو خدا پروردگار جهانیان است خدایا این ماه را بر ما نو کن با امنیّت

وَالایمانِ، وَالسَّلامَةِ وَالاِسْلامِ، وَالْمُسارَعَةِ اِلی ما تُحِبُّ وَتَرْضی،

و ایمان و سلامتی و اسلام و پیشی گرفتن بدانچه تو دوست داری و خشنود شوی

اَللّهُمَّ بارِكْ لَنا فی شَهْرِنا هذا، وَارْزُقْنا خَیْرَهُ وَعَوْنَهُ، وَاصْرِفْ عَنّا ضُرَّهُ

خدایا برکت ده به ما در این ماه و خیر و خوبی و کمك آن را روزی ما کن و بگردان از ما زیان این ماه

وَشَرَّهُ، وَبَلائَهُ وَفِتْنَتَهُ.

و شر و بلا و فتنه اش را.

روایت شده که حضرت رسول(صلی الله علیه وآله) وقتی که هلال ماه رمضان را رؤیت می کرد، روی شریف را به جانب قبله می فرمود و می گفت:

اَللّهُمَّ اَهِلَّهُ عَلَیْنا بِالاَمْنِ والایمانِ، وَالسَّلامَةِ وَالاِسْلامِ، وَالْعافِیَةِ

خدایا این ماه را بر ما نو کن به امنیّت و ایمان و تندرستی و اسلام و عافیت کامل

الْمُجَلَّلَةِ، وَدِفاعِ الاَسْقامِ، وَ الرِّزْقِ الْواسِعِ، وَالْعَوْنِ عَلَی الصَّلاةِ

و دفاع از دردها و روزی وسیع و کمك بر نماز

وَالصِّیامِ وَ الْقِیامِ، وَ تِلاوَةِ الْقُرْآنِ، اَللّهُمَّ سَلِّمْنا لِشَهْرِ رَمَضانَ، وَ تَسَلَّمْهُ

و روزه و شب زنده داری و تلاوت قرآن خدایا سالم کن ما را برای ماه رمضان و سالم

مِنّا، وَسَلِّمْنا فیهِ حَتّی یَنْقَضِیَ عَنّا شَهْرُ رَمَضانَ، وَ قَدْ عَفَوْتَ عَنّا،

از ما دریافتش کن وما را در آن سالم بدار تا بگذرد از ما ماه رمضان و تو از ما گذشته باشی

وَغَفَرْتَ لَنا وَرَحِمْتَنا. و ما را آمرزیده و مورد مهر خویش قرار داده باشی.

و از حضرت صادق(علیه السلام) نقل شده است که چون رؤیت هلال کردی بگو:

اَللّهُمَّ قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضانَ، وَقَدِ افْتَرَضْتَ عَلَیْنا صِیامَهُ، وَاَنْزَلْتَ

خدایا ماه رمضان آمد و تو واجب کرده ای بر ما روزه این ماه را و فرو فرستادی در آن

فیهِ الْقُرْآنُ، هُدیً لِلنّاسِ وَبَیِّنات مِنَ الْهُدی وَالْفُرْقانِ، اَللّهُمَّ اَعِنّا عَلی

قرآن را که راهنمای مردم است و حجتهایی از هدایت و تمیز حق و باطل است خدایا کمک بده ما را بر

صِیامِهِ، وَتَقَبَّلْهُ مِنّا، وَسَلِّمْنا فیهِ، وَسَلِّمْنا مِنْهُ، وَسَلِّمْهُ لَنا فی یُسْر

روزه آن و آن را از ما بپذیر و سالم بدار ما را در این ماه و از این ماه و آن را نیز برای ما سالم گردان در آسانی

مِنْكَ وَعافِیَة، اِنَّكَ عَلی کُلِّ شَیْء قَدیرٌ، یا رَحْمنُ یا رَحیمُ.

و تندرستی که براستی تو بر هر چیز قادری ای بخشاینده ای مهربان.

3ـ «سیّد بن طاووس»(رحمه الله) روایت کرده که روزی حضرت امام زین العابدین(علیه السلام) عبور می کرد که نظرش به هلال ماه رمضان افتاد، ایستاد و گفت:

اَیُّهَا الْخَلْقُ الْمُطیعُ الدّائِبُ السَّریعُ، اَلْمُتَرَدِّدُ فی مَنازِلِ التَّقْدیرِ،

ای مخلوق فرمانبردار پیوسته (در حرکت) و شتابان و رفت و آمد کننده در منزلهای معیّن

اَلْمُتَصَرِّفُ فی فَلَكِ التَّدْبیرِ، امَنْتُ بِمَنْ نَوَّرَ بِكَ الظُّلَمَ، وَاَوْضَحَ بِكَ الْبُهَمَ،

و گردش کننده در مدار تدبیر ایمان دارم به آن خدایی که تاریکیها را به تو روشن کرد و راههای ناپیدا و مبهم را به تو آشکار کرده

وجَعَلَكَ ایَةً مِنْ ایاتِ مُلْکِهِ، وَعَلامَةً مِنْ عَلاماتِ سُلْطانِهِ، فَحَدَّ بِكَ

و تو را نشانه ای از نشانه های فرمانروایيش و علامتی از علامات سلطنتش قرار داده و زمان را به تو

الزَّمانَ، وَامْتَهَنَكَ بِالْکَمالِ وَالنُّقْصانِ، وَالطُّلُوعِ والاُفُولِ، وَالاِنارَةِ

محدود ساخت و تو را واداشت به کمال و نقصان و طلوع و غروب و پرتوافکنی

وَالْکُسُوفِ، فی کُلِّ ذلِكَ اَنْتَ لَهُ مُطیعٌ، وَاِلی اِرادَتِهِ سَریعٌ، سُبْحانَهُ ما

و گرفتن و در تمام آنها تو در تحت فرمان او فرمانبرداری و بسوی اراده اش شتابان منزه است خدا که

اَعْجَبَ ما دَبَّرَ فی اَمْرِكَ، وَاَلْطَفَ ما صَنَعَ فی شَاْنِكَ، جَعَلَكَ مِفْتاحَ شَهْر

چه شگفت انگیز تدبیری در امر تو بکار برد و چه دقیق است صنعتی که در کار تو انجام داده تو را کلید ماه

حادِث، لاَمْر حادِث، فَاَسْئَلُ اللهَ رَبّی وَرَبَّكَ، وَخالِقی وَخالِقَكَ،

نوی قرار داده برای کاری نو از خدا پروردگار خود و پروردگار تو و آفریدگار خود و آفریدگار تو

وَمُقَدِّری وَمُقَدِّرَكَ، وَمُصَوِّری وَمُصَوِّرَكَ، اَنْ یُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ

و تقدیر کننده خود و تقدیرکننده تو و صورت بخش خودو صورت گر تو خواهم که درود فرستد بر محمّد و آل

مُحَمَّد، وَاَنْ یَجْعَلَكَ هِلالَ بَرَكة لا تَمْحَقُهَا الاْ َیّامُ، وَطَهارَة لا تُدَنِّسُهَا

محمّد و قرار دهد تو را ماه برکتی که روزگار از بینَش نبرد و ماه پاکیزه ای که آلوده اش نکند

الاْثامُ، هِلالَ اَمْن مِنَ الأفاتِ، وَسَلامَة مِنَ السَّیِّئاتِ، هِلالَ سَعْد لا

گناهان ماه امنیّت از آفات و سلامتی از بدیها ماه خجسته و مسعودی

نَحْسَ فیهِ، وَیُمْن لا نَكَدَ مَعَهُ، وَیُسْر لا یُمازِجُهُ عُسْرٌ، وَخَیْر لا یَشُوبُهُ

که نحسی در آن نباشد و ماه میمونی که ملالی با آن نباشد و ماه آسانی که با دشواری مخلوط نشود و ماه خیری که

شَرٌّ، هِلالَ اَمْن وَایمان، وَنِعْمَة وَاِحْسان، وَسَلامَة وَاِسْلام، اَللّهُمَّ صَلِّ

به شرّی آلوده نگردد ماه امنیّت و ایمان و نعمت و احسان و سلامتی و اسلام خدایا درود فرست بر

عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، وَاجْعَلْنا مِنْ اَرْضی مَنْ طَلَعَ عَلَیْهِ، وَاَزْكی مَنْ

محمّد و آل محمّد و قرار ده ما را از خشنودترین مردمی که این ماه بر او طلوع کرده و پاکیزه ترین کسانی

نَظَرَ اِلَیْهِ، وَاَسْعَدَ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ فیهِ، وَوَفِّقْنَا اللّهُمَّ فیهِ لِلطّاعَةِ وَالتَّوْبَةِ،

که بدان نگاه کرده و سعادتمندترین کسی که پرستش تو را در آن کرده و موفق دار ما را خدایا در این ماه به فرمانبرداری و توبه

وَاعْصِمْنا فیهِ مِنَ الاْثامِ وَالْحَوْبَةِ، وَاَوْزِعْنا فیهِ شُكْرَ النِّعْمَةِ، وَاَلْبِسْنا فیهِ

و نگاهمان دار در آن از گناهان و خطا و الهام کن به ما در این ماه شکر نعمتت را و بپوشان به مادر

جُنَنَ الْعافِيَةِ، وَاَتْمِمْ عَلَيْنا بِاسْتِكْمالِ طاعَتِكَ فيهِ الْمِنَّةَ، اِنَّكَ اَنْتَ الْمَنّانُ

این ماه سپرهای تندرستی و منّت خود را بوسیله انجام کامل اطاعتت بر ما تمام کن که براستی تویی پر نعمت

الْحَميدُ، وَصَلَّى اللهُ عَلى مُحَمَّد و آلِهِ الطَّيِّبينَ، وَاجْعَلْ لَنا فيهِ عَوْناً مِنْكَ

ستوده و درود خدا بر محمّد و آل پاکش و مقرر دار برای ما در این ماه کمکی از جانب خود

عَلى ما نَدَبْتَنا اِلَيْهِ مِنْ مُفْتَرَضِ طاعَتِكَ، وَتَقَبَّلْها، اِنَّكَ الاَكْرَمُ مِنْ كُلِّ

برای انجام آنچه ما را بدان خواندی و طاعت واجب خود و بپذیر آن را که تو کریم ترین همه

كَريم، وَالاَرْحَمُ مِنْ كُلِّ رَحيم، امينَ امينَ رَبَّ الْعالَمينَ.

کریمانی و مهربانتر از هر مهربانی آمین آمین ای پروردگار جهانیان.

4ـ غسل شب اوّل ماه طبق بعضی از روایات مستحب است.

5ـ در شب اوّل ماه امام حسین(علیه السلام) را زیارت کند، تا گناهانش بخشوده شود.

6ـ از شب اوّل ماه، شروع به خواندن هزار رکعت نماز ماه رمضان نماید، که شرح آن قبلاً گذشت .

7ـ دو رکعت نماز بخواند که در هر رکعت سوره حمد و سوره انعام را بخواند و از خدا بخواهد تا امور وی را کفایت کند و از آنچه که می ترسد و از بیماریها او را حفظ نماید.

8ـ این دعا را بخواند که در اعمال شب آخر ماه شعبان نیز آمده است: اَللّهُمَّ إِنَّ هذَا الشَّهْرُ الْمُبارَكُ. ...

9ـ بعد از نماز مغرب دست ها را بلند کند و این دعا را که از امام جواد(علیه السلام) نقل شده است، بخواند:

اَللّهُمَّ يا مَنْ يَمْلِكُ التَّدْبيرَ، وَهُوَ عَلى كُلِّ شَىْء قَديرٌ، يا مَنْ يَعْلَمُ خائِنَةَ

خدایا ای که تدبیر امور بدست اوست و او بر هر چیز قادر است ای که می داند خیانت

الاَعْيُنِ وَما تُخْفِى الصُّدُورُ، وَتُجِنُّ الضَّميرُ، وَهُوَ اللَّطيفُ الْخَبيرُ، اَللّهُمَّ

چشمها را و آنچه را سینه ها پنهان کنند و دلها در خویش مستور دارند و اوست دقیق آگاه خدایا

اجْعَلْنا مِمَّنْ نَوى فَعَمِلَ، وَلاتَجْعَلْنا مِمَّنْ شَقِىَ فَكَسِلَ، وَلا مِمَّنْ هُوَ

قرار ده ما را از کسانی که نیّت کنند و بدنبالش عمل کنند و قرارمان مده از کسانی که بدبخت شده و تنبلی کرد و نه از کسانی که

عَلى غَيْرِ عَمَل يَتَّكِلُ، اَللّهُمَّ صَحِّحْ اَبْدانَنا مِنَ الْعِلَلِ، وَاَعِنّا عَلى مَا

بر غير كار و كوشش اعتماد كنند خدايا سالم گردان بدنهامان را از بيماريها و كمكمان ده بر آنچه

افْتَرَضْتَ عَلَيْنا مِنَ الْعَمَلِ، حَتّى يَنْقَضِيَ عَنّا شَهْرُكَ هذا، وَقَدْ اَدَّيْنا

واجب كرده اى بر ما از عمل تا بگذرد از ما اين ماه تو در حاليكه آنچه را بر ما

مَفْرُوضَكَ فيهِ عَلَيْنا، اَللّهُمَّ اَعِنّا عَلى صِيامِهِ، وَوَفِّقْنا لِقِيامِهِ، وَنَشِّطْنا

واجب فرموده بودى انجام داده باشيم خدايا ما را بر روزه اين ماه كمك ده و به شب زنده داريش موفقمان دار و براى خواندن نماز در اين ماه

فيهِ لِلصَّلاةِ، وَلا تَحْجُبْنا مِنَ الْقِرآئَةِ، وَسَهِّلْ لَنا فيهِ ايتآءَ الزَّكاةِ، اَللّهُمَّ لا

نشاطى بما بده و از قرائت قرآن محروممان مدار و آسان گردان بر ما پرداختن زكات را خدايا

تُسَلِّطْ عَلَيْنا وَصَباً وَلا تَعَباً، وَلا سَقَماً وَلا عَطَباً، اَللّهُمَّ ارْزُقْنا الْاِفْطارَ

چيره مگردان بر ما خستگى و سستى و نه رنج و نه بيمارىو نه هلاكت را خدايا روزى ما كن افطار كردن

مِنْ رِزْقِكَ الْحَلالِ، اَللّهُمَّ سَهِّلْ لَنا فيهِ ما قَسَمْتَهُ مِنْ رِزْقِكَ، وَيَسِّرْ ما

از روزى حلال خدايا سهل كن بر ما در اين ماه آن سهمى را كه از روزيت نصيب ما كرده اى و آسان گردان آنچه را

قَدَّرْتَهُ مِنْ اَمْرِكَ، وَاجْعَلْهُ حَلالاً طَيِّباً، نَقِيّاً مِنَ الْآثامِ، خالِصاً مِنَ

طبق فرمانت مقرّر داشته اى و قرارش ده حلال و پاك و پاكيزه از گناهان و خالص از

الْآصارِ وَالْاَجْرامِ، اَللّهُمَّ لا تُطْعِمْنا اِلاَّ طَيِّباً غَيْرَ خَبيث وَلا حَرام،

معاصى و جنايات خدايا بر ما مخوران جز خوراكى پاك كه نه پليد باشد و نه حرام

وَاجْعَلْ رِزْقَكَ لَنا حَلالاً لا يَشُوبُهُ دَنَسٌ وَلا اَسْقامٌ، يا مَنْ عِلْمُهُ بِالسِّرِّ

و قرار ده روزيت را براى ما حلال كه آلوده به چركى و بيماريها نباشد اى كه داناييش به نهان

كَعِلْمِهِ بِالْاَعْلانِ، يا مُتَفَضِّلاً عَلى عِبادِهِ بِالْاِحْسانِ، يا مَنْ هُوَ عَلى كُلِّ

همانند داناييش به آشكار است اى كه بر بندگانش به احسان تفضل فرمود اى كه او بر هر

شَيْء قَديرٌ، وَ بِكُلِّ شَيْء عَليمٌ خَبيرٌ، اَلْهِمْنا ذِكْرَكَ، وَجَنِّبْنا عُسْرَكَ،

چيز تواناست و به هر چيز دانا و آگاه است ذكر خود را به ما الهام كن واز دشواريت ما را بركنار دار و به

وَاَنِلْنا يُسْرَكَ، وَ اهْدِنا لِلرَّشادِ، وَ وَفِّقْنا لِلسَّدادِ، وَ اعْصِمْنا مِنَ الْبَلايا،

دستورات آسانت برسانمان و به كارهاى صواب راهنماييمان كن و به كارهاى محكم و درست موفقمان بدار و از بلاها محفوظمان دار

وَصُنّا مِنَ الاَوْزارِ وَالْخَطایا، یا مَنْ لا یَغْفِرُ عَظیمَ الذُّنُوبِ غَیْرُهُ، وَلا

و از گناهان و خطاها نگاهمان دار ای که نیامرزد گناهان بزرگ را جز او

یَکْشِفُ السُّوءَ اِلاَّ هُوَ، یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ، وَاَکْرَمَ الاْ َکْرَمینَ، صَلِّ عَلی

و برطرف نکند بدیها را جز او ای مهربانترین مهربانان و کریمترین کریمان درود فرست بر

مُحَمَّد وَاَهْلِ بَیْتِهِ الطَّیِّبینَ، وَاجْعَلْ صِیامَنا مَقْبُولاً، وَبِالْبِرِّ وَالتَّقْوی

محمّد و خاندان پاکش و روزه ما را مقبول درگاهت فرما و به نیکی و پرهیزکاری

مَوْصُولاً، وَ کَذلِکَ فَاجْعَلْ سَعْیَنا مَشْکُوراً،]وَ حَوْبَنا مَغْفُوراً[وَ قِیامَنا

پیوندش ده و هم چنین کوشش ما را مورد تقدیر و گناهان ما را مورد بخشش قرار ده و شب زنده داریمان را

مَبْرُوراً، وَ قُرْانَنا مَرْفُوعاً، وَدُعآئَنا مَسْمُوعاً، وَاهْدِنا لِلْحُسْنی، وَجَنِّبْنَا

نیك پذیرفته و قرآن ما را (که خوانده ایم) بالا رفته و دعامان را مقرون به اجابت فرما و ما را به کار نیك هدایت فرما

الْعُسْری، وَیَسِّرْنا لِلْیُسْری، وَ اَعْلِ لَنَا الدَّرَجاتِ، وَ ضاعِفْ لَنا

و از دشواریها برکنارمان دار و مهیامان بدار برای آسانها و درجات ما را بالابر و حسنات ما را دو

الْحَسَناتِ، وَاقْبَلْ مِنَّا الصَّوْمَ وَالصَّلاةَ، وَاسْمَعْ مِنَّا الدَّعَواتِ، وَاغْفِرْ لَنَا

چندان کن و روزه و نماز ما را بپذیر و دعاهای ما را بشنو و خطاهای ما را بیامرز

الْخَطیئاتِ، وَتَجاوَزْ عَنَّا السَّیِّئاتِ، وَاجْعَلْنا مِنَ الْعامِلینَ الْفائِزینَ،

و از گناهان ما درگذرو قرار ده ما را از عمل کنندگان کامیاب

وَلا تَجْعَلْنا مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَیْهِمْ وَلاَ الضّآلّینَ، حَتّی یَنْقَضِیَ شَهْرُ

و قرارمان مده از غضب شدگان و نه ازگمراهان تا بگذرد از ما ماه

رَمَضانَ عَنّا، وَ قَدْ قَبِلْتَ فیهِ صِیامَنا وَ قِیامَنا، وَ زَکَّیْتَ فیهِ اَعْمالَنا،

رمضان و تو روزه و شب زنده داریمان را پذیرفته باشی و اعمال ما را پاك و پاکیزه کرده

وَغَفَرْتَ فیهِ ذُنُوبَنا، وَ اَجْزَلْتَ فیهِ مِنْ کُلِّ خَیْر نَصیبَنا، فَاِنَّکَ الاِلهُ

و گناهانمان را آمرزیده باشی و بهره ما را در این ماه از هر خیر و نیکی به حد کامل داده باشی که براستی تویی معبود

الْمُجیبُ، وَالرَّبُّ الْقَریبُ، وَاَنْتَ بِکُلِّ شَیْء مُحیطٌ.

اجابت کننده و پروردگار نزدیك و تو بر هر چیز احاطه داری.

10ـ در شب اوّل، این دعا را كه از امام صادق(علیه السلام) نقل شده است بخواند:

اَللّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضانَ، مُنَزِّلَ الْقُرْآنِ، هذا شَهْرُ رَمَضانَ، اَلَّذی

خدایا ای پروردگار ماه رمضان و فرو فرستنده قرآن این ماه رمضان است كه

اَنْزَلْتَ فیهِ الْقُرْآنَ، وَاَنْزَلْتَ فیهِ آیات بَیِّنات مِنَ الْهُدی وَالْفُرْقانِ، اَللّهُمَّ

در آن قرآن را نازل فرموده ای و در آن آیه هایی است كه آنها حجتهای هدایت و تمیز حق و باطل است خدایا

ارْزُقْنا صِیامَهُ، وَاَعِنّا عَلی قِیامِهِ، اَللّهُمَّ سَلِّمْهُ لَنا وَسَلِّمْنا فیهِ، وَسَلِّمْهُ مِنّا

روزه اش را روزی ما گردان و بر شب زنده داریش به ما كمك كن خدایا این ماه را برای ما سالم بدار و ما را در آن به سلامت دار

فی یُسْر مِنْكَ وَمُعافاة، وَاجْعَلْ فیما تَقْضی وَتُقَدِّرُ مِنَ الاَمْرِ الْمَحْتُومِ،

و آن را در آسانی و تندرستی كاملی از جانب خود از ما دریافتش كن و قرار ده در آن قضا و قدر حتمی خود

وَفیما تَفْرُقُ مِنَ الاَمْرِ الْحَكیمِ فی لَیْلَةِ الْقَدْرِ، مِنَ الْقَضآءِ الَّذی لا یُرَدُّ

و در آن دستور حكیمانه كه جدا كنی در شب قدر از آن قضا و قدر حتمی و مسلّمی كه برگشت ندارد

وَلا یُبَدَّلُ، اَنْ تَكْتُبَنی مِنْ حُجّاجِ بَیْتِكَ الْحَرامِ، اَلْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ،

و تغییرپذیر نیست كه نام ما را بنویسی در زمره حاجیان خانه محترمت (كعبه) آنان كه حجشان پذیرفته

اَلْمَشْكُورِ سَعْیُهُمْ، اَلْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ، اَلْمُكَفَّرِ عَنْهُمْ سَیِّئاتُهُمْ، وَ اجْعَلْ

و سعیشان مورد تقدیر و گناهانشان آمرزیده و بدیهاشان جبران شده است و قرار ده

فیما تَقْضی وَتُقَدِّرُ، اَنْ تُطیلَ عُمْری، وَتُوَسِّعَ عَلَیَّ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلالِ.

در آنچه مقدر فرمایی كه عمرم را طولانی فرموده و از روزی حلال خود بر من توسعه دهی.

11ـ دعای بسیار نورانی چهل و چهارم «صحیفه سجّادیّه» نیز مربوط به این شب است.

12ـ از امور مهمّه در این ماه، تلاوت قرآن مجید است که با شروع ماه رمضان، سزاوار است قرآن بسیار تلاوت شود. روایت شده است که حضرت امام صادق(علیه السلام) در وقت تلاوت قرآن قبل از قرائت، این دعای بسیار پرمعنا را می خواندند:

اَللّهُمَّ اِنّى اَشْهَدُ اَنَّ هذا كِتابُكَ الْمُنْزَلُ مِنْ عِنْدِكَ عَلى رَسُولِكَ، مُحَمَّدِ

خدایا من گواهی دهم که این کتابی است که نازل شده از نزد تو بر فرستاده ات محمّد

بْنِ عَبْدِاللّهِ، صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَكَلامُكَ النّاطِقُ عَلى لِسانِ نَبِيِّكَ،

بن عبدالله صلی الله علیه و آله و کلام گویای توست که بر زبان پیغمبرت جاری گشته

جَعَلْتَهُ هادِياً مِنْكَ اِلى خَلْقِكَ، وَحَبْلاً مُتَّصِلاً فيما بَيْنَكَ وَبَيْنَ عِبادِكَ،

و آن را راهنمای خود بر خلق خویش قرار دادی و رشته پیوسته ای در مابین خود و مابین بندگانت گردانیدی

اَللّهُمَّ اِنّى نَشَرْتُ عَهْدَكَ وَكِتابَكَ، اَللّهُمَّ فَاجْعَلْ نَظَرى فيهِ عِبادَةً،

خدایا من باز کردم (پیش رویم) عهد و کتاب تو را خدایا پس قرار ده نظر مرا در آن عبادت

وَقِرآئَتى فيهِ فِكْراً، وَفِكْرى فيهِ اعْتِباراً، وَاجْعَلْنى مِمَّنِ اتَّعَظَ بِبَيانِ

و قرائتم را در آن از روی اندیشه و فکرم را در آن عبرت آور و بگردانم از کسانی که پند گیرد به بیان

مَواعِظِكَ فيهِ، وَاجْتَنَبَ مَعاصيكَ، وَلا تَطْبَعْ عِنْدَ قِرائَتى عَلى سَمْعى،

پندهای تو در آن و از معصیتهایت دوری کند و مُهر مَزَن هنگام خواندنم بر گوش من

وَلا تَجْعَلْ عَلى بَصَرى غِشاوَةً، وَلا تَجْعَلْ قِرائَتى قِرائَةً لا تَدَبُّرَ فيها،

و مینداز بر دیده ام پرده و مگردان خواندنم را خواندنی که تدبر در آن نباشد

بَلِ اجْعَلْنى اَتَدَبَّرُ اياتِهِ وَ اَحْكامَهُ، آخِذاً بِشَرايِعِ دينِكَ، وَ لا تَجْعَلْ

بلکه چنانم کن که تدبر کنم در آیات و احکامش و در برگیرم دستورات دین تو را و قرار مده

نَظَرى فيهِ غَفْلَةً، وَ لا قِرائَتى هَذَراً، اِنَّكَ اَنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحيمُ.

نظر مرا در آن نظر بی خبری و نه قرائتم را بیهوده که براستی تو رؤوف و مهربانی.

و بعد از قرائت قرآن مجید این دعا را می خواندند:

اَللّٰهُمَّ اِنّی قَدْ قَرَأْتُ ما قَضَیْتَ مِنْ کِتابِكَ، اَلَّذی اَنْزَلْتَهُ عَلی نَبِیِّكَ

خدایا من خواندم آنچه را حکم کرده بودی از کتابت همان کتابی که نازل فرمودی بر پیامبر

الصّادِقِ، صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ، فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنا، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنی مِمَّنْ یُحِلُّ

راستگویت درود تو بر او و آلش پس حمد خاص توست ای پروردگار ما خدایا بگردانم از کسانی که حلال می شمرد

حَلالَهُ، وَیُحَرِّمُ حَرامَهُ، وَیُؤْمِنُ بِمُحْکَمِهِ وَمُتَشابِهِهِ، وَاجْعَلْهُ لی اُنْساً فی

حلالش را و حرام داند حرامش را و ایمان دارد به محکم و متشابه آن و آن را همدم من در

قَبْری، وَاُنْساً فی حَشْری، وَاجْعَلْنی مِمَّنْ تُرْقیهِ بِکُلِّ ایَةٍ قَرَأَها دَرَجَةً

قبرم و همدم در روز محشرم قرار ده و قرار ده مرا از کسانی که بالا بری او را به هر آیه از آن که بخواند به درجه ای

فی اَعْلی عِلِّیّینَ، امینَ رَبَّ الْعالَمینَ.

روز اوّل ماه

برای روز اوّل ماه رمضان اعمالی به شرح زیر نقل شده است:

1ـ غسل کند.

2ـ خود را با گلاب خوشبو سازد.

3ـ دو رکعت نماز بگزارد و در رکعت اوّل سوره حمد و سوره انّا فتحنا و در رکعت دوم حمد و هر سوره ای که خواست، بخواند. در روایتی آمده است هر کس این نماز را بخواند خداوند بدی ها را در آن سال از وی دفع کند و تا سال آینده در پناه حمایت خدا باشد.

4ـ دو رکعت نماز اوّل ماه را بجا آورد و صدقه بپردازد.

5ـ بعد از طلوع فجر این دعا را بخواند :

اَللّٰهُمَّ قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضانَ، وَقَدِ افْتَرَضْتَ عَلَیْنا صِیامَهُ، وَاَنْزَلْتَ فیهِ

خدایا ماه رمضان آمد و تو روزه آن را بر ما واجب کرده ای و نازل فرموده ای در آن

الْقُرآنَ، هُدیً لِلنّاسِ وَبَیِّنات مِنَ الْهُدی وَالْفُرْقانِ، اَللّٰهُمَّ اَعِنّا عَلی

قرآن را که راهنمای مردم و حجتهایی از هدایت و تمیز (میان حق و باطل) است خدایا کمك ده ما را بر گرفتن

صِیامِهِ، وَتَقَبَّلْهُ مِنّا، وَتَسَلَّمْهُ مِنّا، وَسَلِّمْهُ لَنا فی یُسْر مِنْكَ وَعافِیَة، اِنَّكَ

روزه اش و آن را از ما بپذیر و بخوبی از ما دریافتش کن و سالمش گردان برای ما در آسودگی و عافیت خودت که همانا تو

عَلی کُلِّ شَیْء قَدیرٌ.

بر هر چیز توانائی.

6ـ (علاّمه مجلسی) در (زادالمعاد) فرموده است: (شیخ کلینی) و (شیخ طوسی) و دیگران به سند صحیح روایت کرده اند که حضرت امام موسی کاظم(علیه السلام) فرمود: در روز اوّل ماه مبارك رمضان این دعا را بخوان و فرمود: هر کس این دعا را از برای رضای خدا و بدون شائبه اغراض فاسد و ریا، بخواند، در آن سال فتنه و گمراهی به او نرسد و آفتی که به دین، یا بدن او ضرر رساند، متوجّه او نخواهد شد و خداوند متعال او را از شرّ بلاهای آن سال حفظ کند، و آن دعا این است:

اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذی دانَ لَهُ كُلُّ شَیْء، وَبِرَحْمَتِكَ الَّتی

خدایا من از تو خواهم به حق آن نامت که گردن نهاد در برابرش هر چیز و بدان رحمتت که

وَسِعَتْ كُلَّ شَیْء، وَبِعَظَمَتِكَ الَّتی تَواضَعَ لَها كُلُّ شَیْء، وَبِعِزَّتِكَ الَّتی

فراگرفت هر چیز را و بدان بزرگیت که فروتن شد در برابرش هر چیز و بدان عزتت که

قَهَرَتْ كُلَّ شَیْء، وَبِقُوَّتِكَ الَّتی خَضَعَ لَها كُلُّ شَیْء، وَبِجَبَرُوتِكَ الَّتی

مقهور کرد هر چیز را و بدان نیرویت که خاضع شد در برابرش هر چیز و به جبروتت که

غَلَبَتْ كُلَّ شَیْء، وَبِعِلْمِكَ الَّذی اَحاطَ بِكُلِّ شَیْء، یا نُورُ یا قُدُّوسُ، یا

غالب آمد بر هر چیزو بدانشت که هر چیز را احاطه کرده ای نور و ای منزه از هر عیب ای

اَوَّلَ قَبْلَ كُلِّ شَیْء، وَ باقِیَ بَعْدَ كُلِّ شَیْء، یااَللّهُ یارَحْمنُ، صَلِّ عَلی

نخست پیش از هر چیز و باقی پس از هر چیز ای بخشاینده درود فرست بر

مُحَمَّد وَآلِ مُحَمَّد، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ

محمّد و آل محمّد و بیامرز از من گناهانی را که نعمتها را تغییر دهد و بیامرز از من گناهانی را

الَّتی تُنْزِلُ النِّقَمَ، وَاغْفِرْلِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تَقْطَعُ الرَّجآءَ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ

که رنج و عذاب فرو ریزد و بیامرز از من گناهانی را که امید را قطع کند و بیامرز از من گناهانی را

الَّتی تُدیلُ الاَعْدآءَ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تَرُدُّ الدُّعآءَ، وَاغْفِرْ لِیَ

که دشمنان را چیره کند و بیامرز از من گناهانی را که دعا را باز گرداند و بیامرز از من

الذُّنُوبَ الَّتی یُسْتَحَقُّ بِها نُزُولُ الْبَلاءِ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تَحْبِسُ

گناهانی که مردم را مستحق نزول بلا گرداند و بیامرز از من گناهانی را که

غَیْثَ السَّمآءِ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تَکْشِفُ الْغِطآءَ، وَاغْفِرْلِیَ الذُّنُوبَ

باران آسمان را جلوگیری کند و بیامرز از من گناهانی را که پرده را بالا زند و بیامرز از من گناهانی را

الَّتی تُعَجِّلُ الْفَنآءَ، وَاغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتی تُورِثُ النَّدَمَ، وَاغْفِرْ لِیَ

که در نابودی شتاب کند و بیامرز از من گناهانی را که پشیمانی آرد و بیامرز از من گناهانی را که

الذُّنُوبَ الَّتی تَهْتِکُ الْعِصَمَ، وَاَلْبِسْنی دِرْعَکَ الْحَصینَةَ الَّتی لا تُرامُ،

پرده ها را بدرد و زره محکمت را که پاره شدنی نیست بر من بپوشان

وَعافِنی مِنْ شَرِّ ما اُحاذِرُ بِاللَّیْلِ وَالنَّهارِ فی مُسْتَقْبَلِ سَنَتی هذِهِ، اَللّهُمَّ

و سلامتم بدار از شر آنچه حذر می کنم از آن در شب و روز در روزهای آینده امسال من خدایا

رَبَّ السَّمواتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الاَرَضینَ السَّبْعِ، وَما فیهِنَّ وَما بَیْنَهُنَّ،

ای پروردگار آسمانهای هفتگانه و ای پروردگار زمینهای هفتگانه و آنچه در آنها و آنچه مابین آنهاست

وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظیمِ، وَ رَبَّ السَّبْعِ الْمَثانی، وَالْقُرْآنِ الْعَظیمِ، وَرَبَّ

و ای پروردگار عرش عظیم و پروردگار هفت آیه (یعنی سوره حمد یا هفت سوره) و قرآن بزرگ و پروردگار

اِسْرافیلَ وَمیکآئیلَ وَجَبْرَئیلَ، وَرَبَّ مُحَمَّد صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ، سَیِّدِ

اسرافیل و میکائیل و جبرئیل و پروردگار محمّد صلی الله علیه و آله آقای

الْمُرْسَلینَ، وَخاتَمِ النَّبِیّینَ، اَسْئَلُکَ بِکَ وَبِما سَمَّیْتَ بِهِ نَفْسَکَ، یا عَظیمُ

رسولان و خاتم پیمبران از تو خواهم به حق خودت و به حق آنچه خود را بدان نام نهاده ای ای خدای بزرگ

اَنْتَ الَّذی تَمُنُّ بِالْعَظیمِ، وَتَدْفَعُ کُلَّ مَحْذُور، وَتُعْطی کُلَّ جَزیل،

تویی که به نعمت عظیم منّت نهی و هر محذور را دفع کنی و هر عطای شایانی را تو عطا کنی

وَتُضاعِفُ الْحَسَناتِ بِالْقَليلِ وَبِالْكَثيرِ، وَتَفْعَلُ ما تَشآءُ يا قَديرُ، يا اَللهُ يا

و دو چندان کنی کارهای نيك را به کم و زيادو می کنی هر کاری را بخواهی ای توانا ای خدا ای

رَحْمنُ، صَلِّ عَلى مُحَمَّد وَاَهْلِ بَيْتِهِ، وَاَلْبِسْنى فى مُسْتَقْبَلِ سَنَتى هذِهِ

بخشاينده درود فرست بر محمّد و خاندانش و بپوشان بر من در آينده اين سال

سِتْرَكَ، وَنَضِّرْ وَجْهى بِنُورِكَ، وَاَحِبَّنى بِمَحبَّتِكَ، وَبَلِّغْنى رِضْوانَكَ

پرده خويش را و چهره ام را به نور خويش منور گردان و به محبت خويش دوستم بدار و مرا به مقام خشنودی خود

وَشَريفَ كَرامَتِكَ، وَجَسيمَ عَطِيَّتِكَ، وَاَعْطِنى مِنْ خَيْرِ ما عِنْدَكَ، وَمِنْ

و بزرگواری شريفت و عطای بزرگت نائل گردان و عطا کن به من از

خَيْرِ ما اَنْتَ مُعْطيهِ اَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، وَاَلْبِسْنى مَعَ ذلِكَ عافِيَتَكَ، يا

بهترين چيزی که نزد توست و از بهتر چيزی که عطا می کنی بر يکی از خلق خويش و با آنها لباس عافيتت را هم بر من بپوشان ای

مَوْضِعَ كُلِّ شَكْوى، وَيا شاهِدَ كُلِّ نَجْوى، وَيا عالِمَ كُلِّ خَفِيَّة، وَيا دافِعَ

مرجع هر شکايت و ای گواه بر هر راز و ای دانای هر پنهان و ای جلوگيرنده

ما تَشآءُ مِنْ بَلِيَّة، يا كَريمَ الْعَفْوِ، يا حَسَنَ التَّجاوُزِ، تَوَفَّنى عَلى مِلَّةِ

از هر بلا که خواهی ای بزرگوار گذشت ای نيکو درگذر بميران مرا بر کيش

اِبْراهيمَ وَفِطْرَتِهِ، وَعَلى دينِ مُحَمَّد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ و آلِهِ وَسُنَّتِهِ، وَعَلى

ابراهيم و فطرت او و بر دين محمّد صلی الله عليه و آله و طريقه اش و بر

خَيْرِ الْوَفاةِ، فَتَوَفَّنى مُوالِياً لاَِوْلِيآئِكَ، وَمُعادِياً لاَِعْدآئِكَ، اَللّهُمَّ

بهترين مردنها پس بميرانم در آن حال که دوست دار دوستانت و دشمن دشمنانت باشم خدايا

وَجَنِّبْنى فى هذِهِ السَّنَةِ كُلَّ عَمَل اَوْ قَوْل اَوْ فِعْل يُباعِدُنى مِنْكَ،

و مرا در اين سال از هر کاری يا گفتاری يا عملی که مرا از تو دور کند

وَاجْلُبْنى اِلى كُلِّ عَمَل اَوْ قَوْل اَوْ فِعْل يُقَرِّبُنى مِنْكَ فى هذِهِ السَّـنَةِ، يا

دورم بدار و بسوى كار يا گفتار يا عملى كه مرا در اين سال به تو نزديك سازد بكشانم اى

اَرْحَمَ الرّاحِمينَ، وَامْنَعْنى مِنْ كُلِّ عَمَل اَوْ قَوْل اَوْ فِعْل يَكُونُ مِنّى

مهربانترين مهربانان و بازم دار از هر كارى يا گفتارى يا كردارى كه از من سر زند

اَخافُ ضَرَرَ عاقِبَتِهِ، وَاَخافُ مَقْتَكَ اِيّاىَ عَلَيْهِ حِذارَ اَنْ تَصْرِفَ وَجْهَكَ

و از سرانجام زيان آورش بيمناك باشم و از خشمت بخاطر آن بر خويش بترسم، بترسم از اين كه توجه

الْكَريمَ عَنّى، فَاَسْتَوجِبَ بِهِ نَقْصاً مِنْ حَظٍّ لى عِنْدَكَ، يا رَؤُفُ يا رَحيمُ،

كريمانه ات را از من بگردانى و بدان جهت مستوجب نقصانى از بهره اى كه پيش تو دارم گردم اى با عطوفت اى مهربان

اَللّهُمَّ اجْعَلْنى فى مُسْتَقْبَلِ سَنَتى هذِهِ فى حِفْظِكَ، وَ فى جِوارِكَ وَفى

خدايا در آينده امسال مرا در حفظ و پناه

كَنَفِكَ، وَجَلِّلْنى سِتْرَ عافِيَتِكَ، وَهَبْ لى كَرامَتَكَ، عَزَّ جارُكَ، وَجَلَّ

و كنف خودت قرارم ده و پرده عافيت خود را بر من بپوشان و از بزرگوارى خويش بر من ببخش عزيز است پناهنده به تو و والاست

ثَناۤؤُكَ، وَلا اِلـهَ غَيْرُكَ، اَللّهُمَّ اجْعَلْنى تابِعاً لِصالِحى مَنْ مَضى مِنْ

ستايشت و معبودى جز تو نيست خدايا مرا پيرو شايستگان از اولياى گذشته ات قرارم ده

اَوْلِيآئِكَ، وَاَلْحِقْنى بِهِمْ، وَاجْعَلْنى مُسَلِّماً لِمَنْ قالَ بِالصِّدْقِ عَلَيْكَ مِنْهُمْ،

و بدانها ملحقم كن و چنانم كن كه براى آنان كه از جانب تو به حقيقت سخن گفتند تسليم باشم

وَاَعُوذُ بِكَ اللّهُمَّ اَنْ تُحيطَ بى خَطيئَتى، وَظُلْمى وَاِسْرافى عَلى نَفْسى،

و پناه مى برم به تو خدايا از اين كه فرا گيردم خطا و ستم و زياده رويم بر خويشتن

وَاتِّباعى لِهَواىَ، وَ اشْتِغالى بِشَهَواتى، فَيَحُولُ ذلِكَ بَيْنى وَبَيْنَ رَحْمَتِكَ

و پيرويم از هواى نفس و سرگرميم به شهوات و در نتيجه آنها ميان من و رحمت

وَرِضْوانِكَ، فَاَكُونُ مَنْسِيّاً عِنْدَكَ، مُتَعَرِّضاً لِسَخَطِكَ وَنِقْمَتِكَ، اَللّهُمَّ

و خشنودی تو حائل گردد و کار بدانجا کشد که فراموش درگاهت شوم و بدانچه موجب خشم و عقوبت توست دست زنم خدایا

وَفِّقْنی لِکُلِّ عَمَل صالِح تَرْضی بِهِ عَنّی، وَقَرِّبْنی اِلَیْکَ زُلْفی، اَللّهُمَّ کَما

موفقم بدار برای هر عمل شایسته ای که به وسیله آن از من خشنود شوی و مرا به مقام قرب خویش نزدیک کن خدایا چنانچه

کَفَیْتَ نَبِیَّکَ مُحَمَّداً صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ هَوْلَ عَدُوِّهِ، وَفَرَّجْتَ هَمَّهُ،

هراس دشمن را از پیامبرت محمّد صلی الله علیه و آله کفایت فرمودی و اندوهش را برطرف کردی

وَکَشَفْتَ غَمَّهُ، وَصَدَقْتَهُ وَعْدَکَ، وَاَنْجَزْتَ لَهُ عَهْدَکَ، اَللّهُمَّ فَبِذلِکَ

و غمش را زدودی و به وعده ات درباره اش وفا کردی و پیمانت را با او به پایان رساندی خدایا به همان

فَاکْفِنی هَوْلَ هذِهِ السَّنَةِ، وَآفاتِها وَاَسْقامَها، وَفِتْنَتَها وَشُرُورَها

ترتیب هراس این سال و آفات و امراض و بلاها و شرور

وَاَحْزانَها، وَضیقَ الْمَعاشِ فیها، وَبَلِّغْنی بِرَحْمَتِکَ کَمالَ الْعافِیَةِ، بِتَمامِ

و اندوهها و تنگی و فشار زندگی را از من دور فرما و به رحمت خویش برسان مرا به کمال عافیت بوسیله

دَوامِ النِّعْمَةِ عِنْدی اِلی مُنْتَهی اَجَلی، اَسْئَلُکَ سُؤالَ مَنْ اَساءَ وَظَلَمَ،

ادامه نعمتت که پیش من داری تا پایان عمرم، و از تو خواهم خواستن کسی که گناه کرده و بر خویش ستم کرده

وَاسْتَکانَ وَاعْتَرَفَ، وَاَسْئَلُکَ اَنْ تَغْفِرَ لی ما مَضی مِنَ الذُّنُوبِ الَّتی

و به حال بیچارگی افتاده و به گناه خویش معترف است از تو خواهم که بیامرزی گناهان گذشته مرا آنها را که

حَصَرَتْها حَفَظَتُکَ، وَاَحْصَتْها کِرامُ مَلائِکَتِکَ عَلَیَّ، وَاَنْ تَعْصِمَنی اِلهی

نگهبانانت ثبت کرده و فرشتگان بزرگوارت شماره کرده اند و نگاهم داری خدایا

مِنَ الذُّنُوبِ فیما بَقِیَ مِنْ عُمْری اِلی مُنْتَهی اَجَلی، یا اَللهُ یا رَحْمنُ یا

از گناهان در آینده عمرم تا پایان عمرم ای خدا ای بخشاینده ای

رَحيمُ، صَلِّ عَلى مُحمَّد وَآلِ مُحَمَّد وَاَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّد، وَ اتِنى كُلَّ ما

مهربان درود فرست برمحمّد و آل محمّد و خاندان محمّد و بده به من همه آنچه را از

سَئَلْتُكَ وَرَغِبْتُ اِلَيْكَ فيهِ، فَاِنَّكَ اَمَرْتَنى بِالدُّعاءِ، وَتَكَفَّلْتَ لى بِالاْجابَةِ،

تو خواستم و درباره اش مشتاقانه به درگاهت آمدم زیرا تو خود دستور دعایم دادی و اجابت آن را نیز برایم به عهده گرفتی

یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ

ای مهربانترین مهربانان.

مناسب است این دعا در اوّل سال قمری، و اوّل سال شمسی نیز به قصد قربت مطلقه خوانده شود.

شب سیزدهم ماه

این شب، نخستین شب از لیالی بیض (یعنی شب های روشن) است كه انجام سه عمل در آن وارد شده است:

1ـ غسل.

2ـ چهار ركعت نماز (هر دو ركعت به يك سلام) كه در هر ركعت يك مرتبه حمد و ۲۵ مرتبه سوره توحيد را بخواند.

3ـ دو ركعت نماز كه در شب سيزدهم ماه رجب و شعبان نيز خوانده مى شود; در هر ركعت، بعد از سوره حمد سوره هاى يس، ملك، و توحيد را بخواند.

4ـ خواندن دعاى «مجير» در شب هاى سيزدهم و چهاردهم و پانزدهم

شب چهاردهم

در اين شب، چهار ركعت نماز مى خواند (هر دو ركعت به يك سلام)، به صورتى كه در شب سيزدهم گذشت.

شب پانزدهم

این شب، از شب های بافضیلت و ارزشمندی است که برای آن اعمالی وارد شده است:

1ـ غسل.

2ـ شش رکعت نماز (هر دو رکعت به یك سلام) که درهررکعت، سوره های حمد ویس وملك و توحید را بخواند.

3ـ صد رکعت نماز، که در هر رکعت بعد از حمد، ده مرتبه سوره «قل هو الله احد» را بخواند. از حضرت امیرالمؤمنین علی(علیه السلام) از رسول خدا(صلی الله علیه وآله) روایت شده است که هر کس این عمل را بجا آورد خداوند ده فرشته را به سوی او بفرستد تا دشمنان را از او دفع کنند و سی فرشته را به هنگام مرگ نزد او بفرستد تا بهشت را به وی بشارت دهند و سی فرشته دیگر، تا او را از آتش دوزخ ایمن دارند.

4ـ زیارت امام حسین(علیه السلام). از امام صادق(علیه السلام) سؤال کردند که پاداش کسی که در شب نیمه ماه رمضان کنار قبر امام حسین(علیه السلام) باشد چیست؟ فرمود: خوشا به حال کسی که در شب نیمه ماه رمضان در کنار قبر امام حسین(علیه السلام) بعد از نماز عشا ده رکعت نماز بگزارد، در هر رکعتی بعد از سوره حمد ده مرتبه قل هو الله احد را بخواند و از آتش دوزخ به خدا پناه ببرد; خداوند نیز به پاداش این عمل، نامش را «آزاد شده از آتش» ثبت فرماید و قبل از آن که بمیرد، فرشتگان به وی بشارت بهشت می دهند و فرشتگان دیگری، او را از آتش دوزخ ایمن می دارند.

روز نیمه ماه رمضان

روز پانزدهم ماه رمضان سال سوم هجری، روز ولادت باسعادت امام مجتبی(علیه السلام) می باشد،(۱) و بنابر بعضی از اقوال، تولّد امام محمّد تقی(علیه السلام) در سال ۱۹۵ در این روز واقع شده، البتّه این قول غیرمشهور است. به هر حال این روز روز بسیار بافضیلتی است و دادن صدقه و خیرات و كمك به مستمندان در این روز پاداش زیادی دارد .منتهی الآمال، تاریخ زندگانی امام حسن مجتبی(علیه السلام) (البتّه برخی معتقدند ولادت آن حضرت سال دوم واقع شده است.

شب هفدهم ماه

این شب، شب بسیار مبارکی است. در این شب، رسول خدا(صلی الله علیه وآله) با لشکر کفّار قریش در سرزمین بدر برخورد کرد، و در روز هفدهم، جنگ بدر واقع شد و خداوند متعال لشکریان اسلام را بر مشرکین پیروز گردانید، با آن که مسلمانان از نفرات محدود و ساز و برگ اندك جنگی برخوردار بودند. این پیروزی از بزرگترین فتوحات اسلام است; از این رو علما گفته اند که در این روز، غسل و صدقه و شکر خدا بجا آوردن مستحبّ است و عبادت در شب هفدهم فضیلت فراوانی دارد.

فضیلتی از امیر مؤمنان(علیه السلام) در شب جنگ بدر:

در روایات فراوانی آمده است که در شب هفدهم که فردای آن جنگ بدر واقع شد، رسول خدا(صلی الله علیه وآله)به اصحابش فرمود: چه کسی حاضر است برود از چاه آب بکشد و بیاورد؟ اصحاب سکوت کردند و هیچ کدام اعلام آمادگی نکردند (چون کار خطرناکی بود) علی(علیه السلام)برخاست، و برای آوردن آب بیرون رفت، آن شب، شبی سرد و ظلمانی بود و باد سردی می وزید. حضرت به چاه آب رسید، چاه بسیار عمیق بود. حضرت دلوی نیافت که بتواند از آن آب بکشد، لذا از چاه پایین رفت و مشکی را که با خود داشت پر از آب کرد و بیرون آمد. به هنگام مراجعت ناگاه باد شدیدی وزید، امام(علیه السلام) نشست تا باد فرو نشیند آنگاه برخاست و حرکت کرد که تندباد دیگری وزیدن گرفت، ناچار امام(علیه السلام) نشست، پس از آرام شدن، مجدّداً به راه افتاد که در مرتبه سوم نیز تندبادی همانند قبل وزید، آن حضرت نشست، تا هوا آرام شد; آنگاه به راه خود ادامه داد و خدمت رسول خدا(صلی الله علیه وآله) رسید، پیامبر(صلی الله علیه وآله) پرسید: ای ابوالحسن! چرا دیر آمدی؟ امام جریان را توضیح داد.

رسول خدا(صلی الله علیه وآله) پرسید: متوجّه شدی آن بادهای شدید چه بود؟ عرض کرد: نه، فرمود: اوّلی جبرئیل بود همراه با هزار فرشته که بر تو سلام کردند و دوّمی میکائیل بود که با هزار فرشته بر تو سلام کردند و سوّمی نیز اسرافیل بود با هزار فرشته بر تو سلام کردند و آنها برای کمك و یاری ما در جنگ آمدند.(۲(

و آن کس که گفته است برای امیر مؤمنان(علیه السلام) در یك شب سه هزار و سه فضیلت است، اشاره به همین جریان دارد که سه هزار فرشته، همراه با سه فرشته مقرّب الهی بر آن حضرت سلام کردند!

سیّد حمیری نیز در شعر خود در مدح آن حضرت به همین داستان اشاره کرده :

أُقْسِمُ بِاللّهِ وَ آلائِهِ

وَالْمَرْءُ عَمّا قالَ مَسْؤُولٌ

سوگند خورم به خدا و نعمتهایش

و انسان از هر چه گوید بازخواست شود

اِنَّ عَلِیَّ بْنَ اَبی طالِب

عَلَی التُّقی وَالْبِرِّ مَجْبُولٌ

براستی علی بن ابی طالب

فطرتش به پرهیزکاری و نیکی سرشته شده

کانَ اِذَا الْحَربُ مَرَتْهَا الْقَنا

وَاَحْجَمَتْ عَنْهَا البَهالیلُ

چنان بود که هنگامی که نیزه ها تنور جنگ را می افروخت

و دلیران از آن گریزان بودند

یَمْشی اِلَی الْقِرْنِ وَفی کَفِّهِ

اَبْیَضُ ماضِی الْحَدِّ مَصْقُولٌ

بسوی هماورد خویش می رفت و در دستش

شمشیر بَراق و بُران و صیقلی شده بود

مَشْیَ الْعَفَرْنی بَیْنَ اَشْبالِهِ

اَبْرَزَهُ لِلْقَنَصِ الْغیلُ

چنانچه شیر در میان بچه های خود راه می رود

در آن حال که بیشه برای شکار او را بیرون فرستد

ذاكَ الَّذی سَلَّمَ فی لَیْلَة

عَلَیْهِ میکالٌ وَجِبْریلُ

علی همان کسی است که در یك شب بر او

سلام کرد میکائیل و جبرئیل

میکالُ فی اَلْف وَجِبْریلُ فی

اَلْف وَیَتْلُوهُمْ سَرافیلُ

میکائیل با هزار فرشته و جبرئیل نیز با

هزار فرشته و پشت سر آنها نیز اسرافیل آمد

لَیْلَةَ بَدْر مَدَداً اُنْزِلُوا

کَاَنَّهُمْ طَیْرٌ اَبابیلُ

در شب بدر که برای کمك فرود آمدند

همانند مرغهای ابابیل (که به مکه آمدند)

شبهای قدر

شب قدر، شبی است که مقدّرات يك سال انسانها - بر اساس لياقت ها و شايستگی های آنان - تعيين می گردد; در تمام سال، شبی به عظمت و فضيلت آن نمی رسد و عمل در آن از عمل در هزار ماه برتر است.

فرشتگان خداوند و فرشته ای به نام (روح)که اعظم همه فرشتگان است در آن شب، به اذن پروردگار به زمین فرود می آیند و خدمت امام زمان(علیه السلام) می رسند و آنچه را كه برای هر كس در طول سالِ آينده مقدّر شده است بر آن حضرت عرضه می دارند.

خوشا به حال آن کس که از فيض عظيم اين شب كه شب نزول قرآن است، بهره مند شود و با دعا و مناجات و گريه و توبه، به درگاه حقّ روی آورد و زمينه تقديرات ارزشمند و سرنوشت معنوی و روحانی والايي را برای خويش فراهم سازد.

معصومين(علیهم السلام) شب قدر را به طور دقيق، تعيين نكرده اند و آن را مردّد در ميان سه شب

(نوزدهم، بيست و يكم و بيست و سوم) ذكر فرموده اند، تا مؤمنان با انجام اعمال شب های قدر، در هر سه شب و به دست آوردن حال خوشِ معنوی و كسب فيض در اين شب ها، به آمادگی كامل، جهت دريافت عنايات ويژه الهی دست يابند.

هرچند علما، با توجّه به روايات، شب های بيست و يكم و بيست و سوم را به شب قدر بودن، نزديكتر می دانند.

شب نوزدهم ماه

این شب، اوّلین شب از شب های قدر است و از این شب، انجام اعمال شب های قدر آغاز می شود.

اعمال شب های قدر: اعمال شب های قدر بر دو قسم است. یك قسم آن مشترك میان هر سه شب است و قسم دیگر اعمالی است که مخصوصِ هر یك از این سه شب می باشد.

اعمال مشترك شب های قدر

1ـ غسل شب قدر است، مرحوم (علاّمه مجلسی) فرموده: بهتر است غسلِ شب های قدر را مقارن غروب آفتاب انجام دهند که نماز مغرب را با غسل بخوانند.

2ـ دو رکعت نماز بخواند; که در هر رکعت بعد از حمد، هفت مرتبه سوره «قُل هُوَ اللّه» را تلاوت کند و بعد از پایان نماز، هفتاد مرتبه بگوید: اَسْتَغْفِرُ اللّهَ وَ أَتُوبُ اِلَیْهِ در روایتی از رسول خدا(صلی الله علیه وآله) آمده است: کسی که این عمل را بجا آورد، از جای خویش برنخیزد مگر این که خداوند متعال او و پدر و مادرش را بیامرزد و خداوند فرشتگان را مأمور می کند تا سال آینده برای وی حسنات بنویسند...

3ـ امام باقر(علیه السلام) درباره عمل دیگر این شب فرمود: قرآن را بگشاید و در برابر خود قرار دهد وبگوید :

اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُكَ بِكِتابِكَ الْمُنْزَلِ وَما فیهِ،وَفیهِ اسْمُكَ [الاَعْظَمُ] الاَكْبَرُ،وَ

خدایا از تو خواهم به حق کتاب فرستاده شده ات و آنچه در آن است که در آن است نام بزرگت و

اَسْماؤُكَ الْحُسْنی،وَما یُخافُ وَیُرْجی،اَنْ تَجْعَلَنی مِنْ عُتَقائِكَ مِنَ النّارِ.

نامهای نیکویت و آنچه بدانها ترس و امید شود که قرارم دهی از زمره آزاد شدگانت از دوزخ.

سپس حاجت خود را از خدا بخواهد.

4ـ مراسم قرآن به سر گرفتن است، به فرموده امام صادق(علیه السلام): قرآن مجید را بر سر بگذارد و بگوید:

اَللّهُمَّ بِحَقِّ هذَا الْقُرْآنِ، وَ بِحَقِّ مَنْ اَرْسَلْتَهُ بِهِ، وَبِحَقِّ كُلِّ مُؤْمِن مَدَحْتَهُ

خدایا به حق این قرآن و به حق آن کس که او را بدین قرآن فرستادی و هر مؤمنی که در آن مدحش کردی

فيهِ، وَبِحَقِّكَ عَلَيْهِمْ، فَلا اَحَدَ اَعْرَفُ بِحَقِّكَ مِنْكَ.

و به حق تو بر ایشان زیرا هیچ کس به حق تو از خودت آشناتر نیست.

آنگاه ده مرتبه بگوید: بِكَ یا اللهُ و ده مرتبه بِمُحَمَّد(صلی الله علیه وآله) و ده مرتبه بعَلِیّ(علیه السلام) و ده مرتبه بِفاطِمَةَ(علیها السلام) و ده مرتبه بِالْحَسَنِ(علیه السلام) و ده مرتبه بِالْحُسَیْنِ(علیه السلام) و ده مرتبه بِعَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ(علیهما السلام) و ده مرتبه بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِیّ(علیهما السلام) و ده مرتبه بِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّد(علیهما السلام) و ده مرتبه بِمُوسَی بْنِ جَعْفَر(علیهما السلام) و ده مرتبه بِعَلِیِّ بْنِ مُوسی(علیهما السلام) و ده مرتبه بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِیّ(علیهما السلام) و ده مرتبه بِعَلِیِّ بْنِ مُحَمَّد(علیهما السلام) و ده مرتبه بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِیّ(علیهما السلام) و ده مرتبه بِالْحُجَّةِ(علیه السلام)؛ در پایان هر حاجتی که دارد از خداوند طلب کند و در تمام این اذکار، نهایت حضور قلب و توجّه به درگاه خدا را حفظ کند.

بهتر است اگر می خواهند توسّل گرفته، یا ذکر مصیبتی کنند قبل یا بعد از دعا باشد و دعا را قطع نکنند.

5ـ زیارت امام حسین(علیه السلام)؛ به فرموده علاّمه مجلسی، زیارت امام حسین(علیه السلام) در هر یکی از این سه شب، مستحبّ مؤکّد است، و در روایتی آمده است که سبب آمرزش گناهان می شود و اگر دسترسی به زیارت از نزدیك نداشته باشد، از دور زیارت کند.

6ـ احیا داشتن شب های قدر است؛ یعنی این شب را تا صبح بیدار باشد و با عبادت و دعا و تلاوت قرآن و جلسات سخنرانی دینی و پرسش و پاسخ های مذهبی و یا مطالعه کتاب های تفسیر و عقاید و مواعظ سپری کند.

در روایتی از امام باقر(علیه السلام) آمده است: هر کس شب قدر را احیا دارد، گناهان او آمرزیده شود، هرچند زیاد باشد،و بهتر است روز قبل مقداری استراحت کند و غذا و نوشیدنی کمتر بخورد تا خواب بر او غلبه نکند و کسانی که توانایی بر احیا ندارند، بهتر است اوّل شب را استراحت کنند و سحرگاهان بیدار باشند و عبادت نمایند.

7ـ صد رکعت نماز بگزارد (هر دو رکعت به یك سلام) که فضیلت بسیار دارد و افضل آن است که اگر توانایی داشته باشد، در هر رکعت بعد از حمد، ده مرتبه سوره قل هو الله را بخواند.

8ـ مرحوم «شیخ کفعمی» در «مصباح» نقل کرده است که امام زین العابدین(علیه السلام) این دعا را در شب های نوزدهم، بیست و یکم و بیست و سوم در حالت ایستاده و نشسته و در رکوع و سجود می خواندند:

اَللّٰهُمَّ اِنّی اَمْسَیْتُ لَكَ عَبْداً داخِراً، لا اَمْلِكُ لِنَفْسی نَفْعاً وَلا ضَرّاً، وَلا

خدایا من شام کردم در حالی که بنده خواری هستم که مالك سود و زیانی برای خویش نیستم

اَصْرِفُ عَنْها سُوءاً، اَشْهَدُ بِذلِكَ عَلی نَفْسی، وَاَعْتَرِفُ لَكَ بِضَعْفِ قُوَّتی

و نتوانم از خویشتن پیش آمد ناگواری را بازگردانم و این مطلبی است که من آن را بر خویش گواهی دهم و به ناتوانی خود و بیچارگیم

وَقِلَّةِ حیلَتی، فَصَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، وَاَنْجِزْ لی ما وَعَدْتَنی

در برابرت اعتراف دارم پس درود فرست بر محمّد و آل محمّد و وفا کن برایم بدانچه بر من

وَجَمیعَ الْمُؤْمِنینَ وَالْمُؤْمِناتِ مِنَ الْمَغْفِرَةِ فی هذِهِ اللَّیْلَةِ، وَاَتْمِمْ عَلَیَّ ما

و همه مؤمنین و مؤمنات وعده فرمودی از آمرزش در این شبو تمام کن بر من آنچه را

اتَیْتَنی، فَاِنّی عَبْدُكَ الْمِسْکینُ الْمُسْتَکینُ، اَلضَّعیفُ الْفَقیرُ الْمَهینُ،

به من دادی زیرا که من بنده بینوای مستمند ناتوان تهیدست خوار توام

اَللّٰهُمَّ لا تَجْعَلْنی ناسِیاً لِذِکْرِكَ فیما اَوْلَیْتَنی، وَلا لِاِحْسانِكَ فیما

خدایا مرا فراموشکار از یاد خویش در آنچه به من انعام فرمودی و از احسانت در آنچه به من

اَعْطَیْتَنی، وَلا ایِساً مِنْ اِجابَتِكَ، وَاِنْ اَبْطَاَتْ عَنّی فی سَرّآءَ اَوْ ضَرّآءَ،

عطا کردی قرار مده و قرارم مده ناامید از اجابت خویش و اگرچه دیرزمانی طول کشد چه در خوشی و چه در سختی

اَوْ شِدَّة اَوْ رَخآء، اَوْ عافِیَة اَوْ بَلاء، اَوْ بُؤْس اَوْ نَعْمآءَ، اِنَّكَ سَمیعُ الدُّعآءِ.

در دشواری یا در آسایش در تندرستی یا گرفتاری در تنگدستی یا در نعمت براستی تو شنوای دعایی.

9ـ مرحوم «علاّمه مجلسی» می فرماید: بهترین اعمال در این شب ها طلب آمرزش گناهان و دعا برای امور دنیوی و اخروی است، هم برای خود و هم برای پدر و مادر و خویشان و برادران مؤمن ; چه زنده باشند و چه از دنیا رفته باشند و همچنین ذکرهای مختلف و صلوات بر محمّد و آلش، تا آن جا که مقدور است، انجام دهد و در بعضی از روایات وارد شده است که دعای «جوشن کبیر» را در این سه شب بخوانند.

در روایتی آمده است که شخصی خدمت رسول خدا(صلی الله علیه وآله) رسید و عرض کرد: اگر شب قدر را درک کردم، چه چیزی را از خداوند طلب کنم؟ فرمود: عافیت و سلامتی را بخواه.

اعمال مخصوص هر يك از شب های سه گانه قدر:

اعمال شب نوزدهم

اعمال شب نوزدهم چند چيز است:

1ـ صد مرتبه بگويد: اَسْتَغْفِرُ اللّهَ رَبّي وَ أَتُوبُ إلَيْهِ.

2 ـ صد مرتبه بگويد: اَللّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَةَ أَميرِالْمُؤْمِنينَ.

3ـ دعايي را كه در اعمال روزهای ماه رمضان ذكر كرديم (يا ذا الّذي كان...) را بخواند.

4ـ اين دعا را بخواند:

اَللّهُمَّ اْجْعَلْ فيما تَقْضى وَتُقَدِّرُ مِنَ الاَمْرِ الْمَحْتُومِ، وَفيما تَفْرُقُ مِنَ

خدايا قرار ده در آنچه حكم كرده و مقدر فرموده ای از سرنوشت حتمی و در آنچه جدا كنی از

الاْ َمْرِ الحَكيمِ فى لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَفِى الْقَضآءِ الَّذى لا يُرَدُّ وَلا يُبَدَّلُ، اَنْ

فرمان حكيمانه ات در شب قدر و در آن قضا و قدری كه برگشت و تغيير و تبديلی ندارد

تَكْتُبَنى مِنْ حُجّاجِ بَيْتِكَ الْحَرامِ، اَلْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ، اَلْمَشْكُورِ سَعْيُهُمْ،

كه نام مرا در زمره حاجيان خانه محترمت (كعبه) بنويسی آنان كه حجشان مقبول و سعيشان مورد تقدير

اَلْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ، اَلْمُكَفَّرِ عَنْهُمْ سَيِّئاتُهُمْ، وَاجْعَلْ فيما تَقْضى وَتُقَدِّرُ، اَنْ

و گناهانشان آمرزيده و كردار بدشان بخشوده شده است و قرار ده در آنچه مقدر فرموده ای

تُطيلَ عُمْرى، وَتُوَسِّعَ عَلَيَّ فى رِزْقى، وَتَفْعَلَ بى كَذا وَكَذا.

كه عمر مرا طولانی كرده و روزيم را وسيع گردانو درباره ام چنين و چنان كنی.(به جای كلمه كذا و كذا، حاجت خود را عرضه دارد.

شب بیست و یکم:

این شب فضیلتش از شب نوزدهم بیشتر است که اعمال مشترك شب های قدر را با توجّه بیشتری انجام دهد. در روایات درباره غسل و احیا و تلاش در عبادت در این شب و شب بیست و سوم تأکید شده و آمده است که شب قدر در میان یکی از این دو شب است، و در چند روایت وقتی که از معصوم(علیه السلام) خواستند تا معیّن کنند که شب قدر، در میان کدام یك از این دو شب است، معیّن نکردند، بلکه فرمودند: ما اَیْسَرَ لَیْلَتَیْنِ فیما تَطْلُبُ (احیای هر دو شب برای آنچه می خواهی مشکل نیست).

و جالب این که (مرحوم صدوق) در (امالی) می گوید: «مِنْ دینِ الإمامِیَّةِ ... مَنْ اَحْیی هاتَیْنِ اللَّیْلَتَیْنِ بِمُذاکَرَةِ الْعِلْمِ فَهُوَ اَفْضَلُ; از دستورات مذهب امامیه است که ... اگر کسی این دو شب را به گفتگوی علمی بپردازد، از هر عبادتی برتر است.

اعمال شب بیست و یکم:

اعمال این شب بر دو قسم است; قسم اوّل دعاهایی که مربوط به دهه آخر ماه رمضان است که خواهد آمد و قسم دیگر اعمال مخصوص شب بیست و یکم، که به این شرح است:

1ـ دعایی است که در (مصباح المتهجّد)و (کافی) نقل شده است که در شب بیست و یکم خوانده می شود:

یا مُولِجَ اللَّیْلِ فِی النَّهارِ، وَمُولِجَ النَّهارِ فِی اللَّیْلِ، وَمُخْرِجَ الْحَیِّ مِنَ

ای فروبرنده شب در روز و ای فروبرنده روزدر شب و ای بیرون آورنده زنده از

الْمَیِّتِ، وَمُخْرِجَ الْمَیِّتِ مِنَ الْحَیِّ، یا رازِقَ مَنْ یَشآءُ بِغَیْرِ حِساب، یا اَللّهُ

مرده و بیرون آورنده مرده از زنده ای روزی دهنده هرکه را خواهی بی حساب ای خدا،

یا رَحْمنُ، یا اَللّهُ یا رَحیمُ، یا اَللّهُ یا اَللّهُ یا اَللّهُ، لَكَ الاَسْمآءُ الْحُسْنی،

ای بخشاینده، ای خدا ای مهربان ای خدا ای خدا... از آن توست نامهای نیکو

وَالاَمْثالُ الْعُلْیا، وَالْکِبْرِیاۤءُ وَالْاٰلاۤءُ، اَسْئَلُکَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ

و نمونه های والا و بزرگی و نعمتها از تو خواهم درود فرستی بر محمّد و آل

مُحَمَّد، وَ اَنْ تَجْعَلَ اسْمی فی هذِهِ اللَّیْلَةِ فِی السُّعَداۤءِ، وَ رُوحی مَعَ

محمّد و نام مرا در این شب در زمره سعادتمندان قرار دهی و روحم را با

الشُّهَداۤءِ، وَاِحْسانی فی عِلِّیّینَ، وَاِساۤئَتی مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ لی یَقیناً

شهدا مقرون سازی و احسان و نیکوکاریم را در بلندترین درجه بهشت و گناهانم را آمرزیده کنی و به من یقینی عطا کنی که

تُباشِرُ بِهِ قَلْبی، وَاِیماناً یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنّی، وَتُرْضِیَنی بِما قَسَمْتَ لی،

همیشه با دلم همراه باشد و ایمانی به من بدهی که شك و تردید را از من دور سازد و بدانچه روزیم کرده ای خشنودم سازی

وَآتِنا فِی الدُّنْیا حَسَنَةً، وَ فِی الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً، وَ قِنا عَذابَ النّارِ الْحَریقِ،

و بدهی به من در دنیا نعمت نیك و در آخرت نعمت نیك و نگهداری ما را از عذاب آتش سوزان

وَارْزُقْنی فیها ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ، وَ الرَّغْبَةَ اِلَیْکَ وَ الْاِنابَةَ، وَ التَّوْفیقَ لِما

و روزیم کنی در این شب ذکر خود و سپاسگزاریت و اشتیاق و بازگشت بسویت و توفیق برای انجام آنچه را

وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمُ السَّلامُ

موفق داشتی بدان محمّدو آل محمّد را که بر او و بر ایشان سلام باد.

2ـ مرحوم «شیخ کفعمی» از «سیّد بن باقی» نقل کرده است که در شب بیست و یکم می خوانی:

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، وَاقْسِمْ لی حِلْماً یَسُدُّ عَنّی بابَ

خدایا درود فرست برمحمّد و آل محمّد و چنان بردباریی بهره ام کن که ببندد بر من دَرِ

الْجَهْلِ، وَهُدیً تَمُنُّ بِهِ عَلَیَّ مِنْ کُلِّ ضَلالَة، وَغِنیً تَسُدُّ بِهِ عَنّی بابَ کُلِّ

نادانی را و هدایتی به من ده که بر من منّت نهد از رهانیدن از هر گمراهی و بی نیازیی به من بده که درهای انواع فقر را به تمامی بر من ببندد

فَقْر، وَقُوَّةً تَرُدُّ بِها عَنّی کُلَّ ضَعْف، وَعِزّاً تُکْرِمُنی بِهِ عَنْ کُلِّ ذِلَّة، وَرِفْعَةً

و نیرویی به من ده که هرگونه سستی را از من بازگرداند و عزتی که از هر خواری مرا گرامی داری و رفعت مقامی

تَرْفَعُنی بِها عَنْ کُلِّ ضَعَة، وَاَمْناً تَرُدُّ بِهِ عَنّی کُلَّ خَوْف، وَعافِیَةً تَسْتُرُنی

که بدان وسیله مرا از هر پستی بلند کنی و امنیّتی که بوسیله آن هر ترسی را از من دور کنی و تندرستی که بدان وسیله

بِها مِنْ کُلِّ بَلاء، وَعِلْماً تَفْتَحُ لی بِهِ کُلَّ یَقین، وَیَقیناً تُذْهِبُ بِهِ عَنّی کُلَّ

مرا از هر بلايي بپوشانی و دانشی که به آن هر یقینی را بر من مفتوح گردانی و یقینی که بدان وسیله هر

شَکٍّ، وَدُعآءً تَبْسُطُ لی بِهِ الاْجابَةَ فی هذِهِ اللَّیْلَةِ، وَفی هذِهِ السّاعَةِ

شك و تردیدی را از من دور سازی و دعايي که اجابتش را بر من بگسترانی در همین امشب و در همین ساعت

السّاعَةِ السّاعَةِ یا کَریمُ، وَ خَوْفاً تَنْشُرُ لی بِهِ کُلَّ رَحْمَة، وَعِصْمَةً تَحُولُ

ای بزرگوار و ترسی به من بده که هر رحمتی را بدان وسیله بر من بگسترانی و مرا چنان خودنگهدار کن که همان

بِها بَیْنی وَ بَیْنَ الذُّنُوبِ، حَتّی اُفْلِحَ بِها بَیْنَ الْمَعْصُومینَ عِنْدَکَ، بِرَحْمَتِكَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ.

حالت میان من و گناهان حائل شود و بدان وسیله در پیشگاه معصومین (و خود نگهداران) درگاهت رستگار باشم

3ـ به فرموده «شیخ مفید»، در این شب صلوات بسیار فرستد و بر ظالمان و غاصبان حقوق آل محمّد(صلی الله علیه وآله) و همچنین بر قاتل امیرمؤمنان(علیه السلام) بسیار لعن و نفرین فرستد و برای خویش و پدر و مادرش و سایر مؤمنان دعا کند.

4ـ دعا برای وجود مبارك امام زمان(علیه السلام) و فرج آن حضرت، یکی دیگر از اعمال این شب است. در روایتی که «سیّد بن طاووس» از حمّاد بن عثمان نقل کرده می خوانیم: در شب بیست و یکم ماه مبارك رمضان به محضر امام صادق(علیه السلام) شرفیاب شدم، امام(علیه السلام) از من پرسید که آیا غسل کرده ای؟ گفتم: آری،امام(علیه السلام) حصیری طلبید و مرا نیز به کنارش فراخواند. آن حضرت(علیه السلام) مشغول نماز شد و من نیز نزدیك آن حضرت(علیه السلام) نماز می خواندم. وقتی که از نمازها فارغ شدیم، آن حضرت دعا کرد و من آمین گفتم، و این کار ادامه داشت تا صبح طلوع کرد. امام(علیه السلام) اذان و اقامه گفتند و برخی از خدمتکاران را فراخواند و نماز صبح را به امامت آن حضرت(علیه السلام) بجا آوردیم.

امام صادق(علیه السلام) بعد از نماز، به تسبیح و تقدیس پروردگار پرداخت و بر پیامبر(صلی الله علیه وآله) درود فرستاد و برای مؤمنان دعا کرد; آنگاه به سجده رفت و ساعتی در سجده بود، و در آن مدّت جز صدای نَفَس حضرت چیزی را نمی شنیدم، سپس دعایی خواند از جمله در دعایش عرض کرد:

وَ أسْأَلُكَ بِجَميعِ ما سَأَلْتُكَ وَ ما لَمْ أَسْأَلْكَ مِنْ عَظيمِ جَلالِكَ، ما لَوْ

از تو تقاضا می کنم به جمیع آنچه که تو را با آن خواندم و آنچه را نخواندم، از عظیم جلال تو که اگر

عَلِمْتُهُ لَسَأَلْتُكَ بِهِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد وَ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ أَنْ تَأْذَنَ لِفَرَجِ

می دانستم تو را با آن خواندم. از تو می خواهم بر محمد و اهل بیتش درود بفرستی و اجازه فرج

مَنْ بِفَرَجِهِ فَرَجُ أَوْلِيائِكَ وَ أَصْفِيائِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَ بِهِ تُبيدُ الظّالِمينَ

و ظهور کسی را بدهی که با ظهور او گشایشی در کار اولیای تو و برگزیدگان از خلقت ظاهر می شود و به وسیله او ظالمان را نابود

وَتُهْلِكُهُمْ، عَجِّلْ ذلِكَ يا رَبَّ الْعالَمينَ.

و هلاك می سازی. ای پروردگار عالمیان، در ظهورش تعجیل فرما.

پس از آن که امام(علیه السلام) سر از سجده برداشت، عرض کردم: جانم به فدایت! شما برای فرج کسی دعا کردید که با فرج او گشایشی در کار دوستان و اولیای الهی حاصل خواهد شد; مگر آن کس شما نیستید؟

امام(علیه السلام) فرمود: نه! او قائم آل محمّد است!

آنگاه امام صادق(علیه السلام) نشانه های ظهورش را بیان کرد و در ادامه فرمود: «شب و روز، منتظر ظهور مولایت باش! زیرا خداوند هر روز در شأن و کاری است، و انجام کاری او را از کار دیگر باز نمی دارد.

(وَ تَوَقَّعْ اَمْرَ صاحِبِكَ لَيْلَكَ وَ نَهارَكَ، فَاِنَّ اللّهَ كُلُّ يَوْم هُوَ في شَأن، لا يَشْغَلُهُ شأنٌ عَنْ شَأن).

نکته:

از شب بیست و یکم، دهه آخر ماه رمضان شروع می شود که بسیار پرارزش و مغتنم است. در هر شب از شب های این دهه، غسل مستحب است و روایت شده است که رسول خدا(صلی الله علیه وآله) در هر شب از شب های دهه آخر ماه رمضان غسل می کرد.

همچنین اعتکاف در مساجد جامع در این دهه مستحب است و فضیلت فراوان دارد و در روایتی از رسول خدا(صلی الله علیه وآله) اعتکاف در دهه آخر ماه رمضان برابر دو حج و دو عمره شمرده شده است.

رسول خدا(صلی الله علیه وآله) در دهه آخر ماه رمضان در مسجد معتکف می شد بسترش را جمع می کرد و آماده و مهیّا و بانشاط به شب زنده داری و عبادت می پرداخت (بسیاری از مسلمانان نیز در این امر به آن حضرت اقتدا می کردند)، برخلاف آنچه بعضی از ناآگاهان می پندارند که با گذشت شب های قدر برنامه ماه مبارك رمضان تمام شده است.

شب بیست و سوم:

این شب، از دو شب قبل برتر است و از احادیث متعدّدی استفاده می شود که شب قدر همین شب است. در روایتی از امام باقر(علیه السلام) نقل شده است که مردی به نام (جهنی) در ماه رمضان خدمت رسول خدا(صلی الله علیه وآله) آمد و به آن حضرت عرض کرد: من در بیرون مدینه به سر می برم و شتر و گوسفند دارم که نمی توانم همه شب در مدینه حاضر شوم. دوست دارم شبی را به من معرّفی کنی تا آن شب را به مدینه بیایم و در نماز و عبادت حاضر باشم. حضرت او را به نزد خود فراخواند و به طور درگوشی آن شب را معرّفی کرد.

(جهنی) نیز وقتی شب های بیست و سوم ماه رمضان فرا می رسید، با همه خانواده و فرزندان و غلامان به مدینه می آمد و آن شب را می ماند و صبحگاهان به منزل خویش برمی گشت.

همچنین در روایت دیگری نقل شده است که رسول خدا(صلی الله علیه وآله) در شب بیست و سوم ماه رمضان به سر و روی خانواده اش آب می پاشید تا به خواب نروند (و از فضیلت این شب بهره بگیرند).

روایات متعدّد دیگری نیز داریم که می گوید: شب قدر، شب بیست و سوم است. مرحوم (علاّمه مجلسی) نیز در (زاد المعاد) می گوید: اکثر احادیث معتبر دلالت دارد که شب بیست و سوم، شب قدر است,

اعمال مخصوص شب بیست و سوم:

در شب بیست و سوم، غیر از اعمال مشترك شب های قدر، اعمال دیگری نیز وارد شده است:

1ـ سوره عنکبوت و سوره روم را بخواند که امام صادق(علیه السلام) فرمود: هر کس در شب بیست و سوم، سوره های عنکبوت و روم را بخواند، به خدا سوگند! اهل بهشت است.

2ـ هزار مرتبه سوره «إنّا أنزلناه» را بخواند.

3ـ سوره «حم دخان» را بخواند.

4ـ این دعا را بخواند:

اَللّهُمَّ امْدُدْ لی فی عُمْری، وَاَوْسِعْ لی فی رِزْقی، وَاَصِحَّ لی جِسْمی،

خدایا دراز کن عمرم را و فراخ کن روزیم را و سالم گردان تنم را

وَبَلِّغْنی اَمَلی، وَاِنْ کُنْتُ مِنَ الاَشْقِیآءِ فَامْحُنی مِنَ الاْشْقِیآءِ، وَاکْتُبْنی

و برسانم به آرزویم و اگر در زمره بدبختان هستم تو نامم را ازسلك آنان پاك کن و در زمره

مِنَ السُّعَدآءِ، فَاِنَّكَ قُلْتَ فی کِتابِكَ الْمُنْزَلِ عَلی نَبِیِّكَ الْمُرْسَلِ، صَلَواتُكَ

سعادتمندانم ثبت کن زیرا تو خودت در کتابی که بر پیامبر مرسلت(ص) نازل فرمودی چنین گفتی:

عَلَیْهِ وَ آلِهِ، یَمْحُو اللهُ ما یَشآءُ وَیُثْبِتُ، وَعِنْدَهُ اُمُّ الْکِتابِ.

(خدا هر چه خواهد محو می کند و ثبت می کند و نزد اوست اصل کتاب.)

5ـ این دعا را که مخصوص شب بیست و سوم است بخواند:

یا رَبَّ لَیْلَةِ الْقَدْرِ وَجاعِلَها خَیْراً مِنْ اَلْفِ شَهْر، وَرَبَّ اللَّیْلِ وَالنَّهارِ،

ای پروردگار شب قدر و قرار دهنده آن بهتر از هزار ماه و پروردگار شب و روز

وَالْجِبالِ وَالْبِحارِ، وَالظُّلَمِ والاَنْوارِ، وَالاَرْضِ وَالسَّمآءِ، یا بارِئُ یا

و کوهها و دریاها و تاریکی ها و روشنیها و زمین و آسمان ای پدیدآرنده ای

مُصَوِّرُ، یا حَنّانُ یا مَنّانُ، یا اَللهُ یا رَحْمنُ، یا اَللهُ یا قَیُّومُ، یا اَللهُ یا بَدیعُ، یا

صورت بخش ای عطابخش ای نعمت ده ای خدا ای بخشاینده ای خدا ای پاینده ای خدا ای نوآفرین ای

اَللهُ یا اَللهُ یا اَللهُ، لَكَ الاَسْمآءُ الْحُسْنی، وَالاَمْثالُ الْعُلْیا، وَالْکِبْرِیآءُ

خدا ای خدا ای خدا از آن توست نامهای نیك و نمونه های والا و بزرگی

وَالاْلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمی فی

و نعمتها از تو خواهم که درود فرستی بر محمّد و آل محمّد و قرار دهی نام مرا در

هذِهِ اللَّيْلَةِ فِى السُّعَدآءِ، وَرُوحى مَعَ الشُّهَدآءِ، وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ،

اين شب در زمره سعادتمندان و روحم را با شهيدان و احسان و نيكيم را در بلندترين درجات

وَاِساَئَتى مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ لى يَقيناً تُباشِرُ بِهِ قَلْبى، وَايماناً يُذْهِبُ

و گناهم را آمرزيده و يقينى به من ببخشى كه هميشه با دلم همراه باشد و ايمانى به من بدهى كه

الشَّكَّ عَنّى، وَتُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ لى، وَ اتِنا فِى الدُّنْيا حَسَنَةً، وَفِى

يكسره شك و ترديد را از من دور كنى و بدانچه نصيبم كرده اى خشنودم سازى و بده به ما در دنيا نيكى و نعمت و در

الْاخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ، وَارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ

آخرت نيز نيكى و نگاهمان دار از عذاب آتش سوزان و روزيم كن در اين شب ذكر خود

وَشُكْرَكَ، وَالرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَالْاِنابَةَ والتَّوْبَةَ، والتَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً

و سپاسگزاريت و شوق و بازگشت و توبه بسوى خودت را و موفقم بدار بدانچه موفق داشتى بدان محمّد

وَ آلَ مُحَمَّد عَلَيْهِمُ السَّلامُ.

6ـ اين دعا را كه از امام صادق(عليه السلام) نقل شده است، بخواند:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ فيما تَقْضى وَفيما تُقَدِّرُ مِنَ الاَمْرِالْمَحْتُومِ، وَفيما تَفْرُقُ

خدايا قرار ده در آنچه حكم كرده و مقدر فرموده اى از فرمان حتمى خود و در آنچه جدا كنى

مِنَ الاَمْرِ الْحَكيمِ، فى لَيْلَةِ الْقَدْرِ، مِنَ الْقَضآءِ الَّذى لا يُرَدُّ وَلا يُبَدَّلُ، اَنْ

از دستور حكيمانه ات در شب قدر از آن حكمى كه بازگشت ندارد و تغيير پذير نيست

تَكْتُبَنى مِنْ حُجّاجِ بَيْتِكَ الْحَرامِ فى عامى هذَا، اَلْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ،

كه بنويسى مرا از حاجيان خانه محترم كعبه ات در همين امسال آنان كه حجشان مقبول

اَلْمَشْكُورِ سَعْيُهُمْ، اَلْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ، اَلْمُكَفَّرِ عَنْهُمْ سَيِّئاتُهُمْ، وَاجْعَلْ فيما

و سعيشان مورد تقدير و گناهانشان آمرزيده و اعمال بدشان بخشوده شده و مقرر فرما

تَقْضى وَتُقَدِّرُ، اَنْ تُطيلَ عُمْرى، وَتُوَسِّعَ لى فى رِزْقى.

در آنچه حكم كرده و مقدر فرموده اى كه عمرم را طولانى كنى و در روزيم وسعت دهى.

7ـ این دعا را که از امام حسن(علیه السلام) نقل شده است بخواند:

یا باطِناً فی ظُهُورِهِ، وَیا ظاهِراً فی بُطُونِهِ، وَیا باطِناً لَیْسَ یَخْفی، وَیا

ای که نهان است در عین آشکاریش و ای که آشکار است در عین نهانیش و ای نهانی که درخفا نیستی و ای

ظاهِراً لَیْسَ یُری، یا مَوْصُوفاً لا یَبْلُغُ بِکَیْنُونَتِهِ مَوْصُوفٌ، وَلا حَدٌّ

آشکاری که دیده نشوی ای که توصیفت کنند ولی هیچ وصفی به کنه ذات تو نرسد و هیچ حدی

مَحْدُودٌ، وَیا غآئِباً غَیْرَ مَفْقُود، وَیا شاهِداً غَیْرَ مَشْهُود، یُطْلَبُ

محدودت نکند و ای که پیدا نیستی ولی گم نشده ای و ای که حاضری ولی مشهودنشوی تو را طلب کنند

فَیُصابُ، وَلَمْ یَخْلُ مِنْهُ السَّمواتُ وَالاَرْضُ وَما بَیْنَهُما طَرْفَةَ عَیْن، لا

و به مقصود نائل گردند، از تو خالی نیست آسمانها و زمین و مابین آن دو یك چشم برهم زدن،

یُدْرَكُ بِکَیْف، وَلا یُؤَیَّنُ بِاَیْن وَلا بِحَیْث، اَنْتَ نُورُ النُّورِ، وَرَبُّ الاْرْبابِ،

به چگونگی در نیابی و به جایی و سویی اندر نشوی تویی روشنی نور و پروردگار همه پروردگاران

اَحَطْتَ بِجَمیعِ الاُْمُورِ، سُبْحانَ مَنْ لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ، وَهُوَالسَّمیعُ

به تمام امور احاطه داری منزه خدایی که نیست مانندش چیزی و اوست شنوای

الْبَصیرُ، سُبْحانَ مَنْ هُوَ هکَذا، وَلا هکَذا غَیْرُهُ.

بینا منزه است آن که او چنین است و جز او دیگری چنین نخواهد بود.

سپس هر حاجتی داری از خدا بطلب.

8ـ همچنین از معصومین(علیهم السلام) روایت شده است که در شب بیست و سوم ماه رمضان، در سجود و ایستاده و نشسته دعای ذیل را می خواندند، بلکه مناسب است در تمام ماه رمضان، و در زمانهای دیگر پس از تمجید و ستایش خداوند و صلوات بر محمّد و آلش (مثلاً حدّاقل با گفتن اَلْحَمْدُ لِلّهِ وَ الصَّلاةُ عَلی رَسُولِ اللّهِ وَ آلِهِ الطّاهِرینَ)، و دعا ی سلامتی آقا حضرت مهدی خوانده شود.

9ـ همچنین این دعا را در حالی که دستان خود را به سوی آسمان بلند می کند، بخواند:

يا مُدَبِّرَ الأُمُورِ، يا باعِثَ مَنْ فِى الْقُبُورِ، يا مُجْرِىَ الْبُحُورِ، يا مُلَيِّنَ

ای تدبیر کننده کارها ای برانگیزنده هر که در گورها است ای روان کننده دریاها ای نرم کننده

الْحَدِيدِ لِداوُدَ، صَلِّ عَلى مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، وَافْعَلْ بى كَذا وَ كَذا

به جای آهن برای حضرت داود درود فرست بر محمد و آل محمد و بکن نسبت به من چنین و چنان.

کلمات کذا و کذا حاجات خود را بخواهد و سپس اضافه کند: اَللَّيْلَةَ اَللَّيْلَةَ، اَلسَّاعَةَ اَلسَّاعَةَ. این دعا را در حال رکوع، سجده، ایستاده و نشسته به طور مکرّر بخوان.

10ـ با توجّه به اهمّیّت شب بیست و سوم، غسل، احیا و زیارت امام حسین(علیه السلام) در این شب فضیلت بسیار دارد و همچنین خواندن آن صد رکعت نماز که مشترك میان همه شب های قدر است.

»شیخ طوسی» در «تهذیب»، از ابوبصیر روایت کرده است که امام صادق(علیه السلام) فرمود: در آن شبی که امید می رود شب قدر باشد صد رکعت نماز بخوان; در هر رکعت (پس از حمد) ده مرتبه سوره قل هو الله را بخوان. ابوبصیر عرض کرد: اگر نتوانستم ایستاده بخوانم، چه کنم؟ فرمود: نشسته بجا آور! گفتم: اگر نتوانم نشسته بخوانم؟ فرمود: در همان حال که در بستر خود دراز کشیده ای، بجا آور.

11ـ مرحوم (علاّمه مجلسی)، در «زاد المعاد» فرموده است: در این شب هر مقدار که ممکن باشد، قرآن بخواند، و از دعاهای (صحیفه کامله سجّادیّه) نیز استفاده کند; مخصوصاً دعای مکارم الاخلاق و دعای توبه.

روزهای شب قدر را نیز باید حرمت داشت و به عبادت و دعا به سر برد; در احادیث فراوانی آمده است که روز قدر نیز در فضیلت مثل شب قدر است.

دعای شب های دهه آخر ماه مبارك رمضان

دعاهای این شب ها بر دو قسم است; نخست دعاهايي كه مشترك ميان همه شب های این دهه است كه در هر شب از دهه آخر ماه رمضان خوانده می شود و دیگر، دعاهايي كه مخصوص هر شب از دهه آخر است .

اَعُوذُ بِجَلالِ وَجْهِكَ الْكَريمِ، أنْ يَنْقَضِيَ عَنّی شَهْرُ رَمَضانَ، اَوْ يَطْلُعَ

پناه می برم به جلال ذات بزرگوارت از این كه ماه رمضان از من بگذرد یا سپیده

الْفَجْرُ مِنْ لَيْلَتی هـذِهِ، وَ لَـكَ قِبَلی ذَنْبٌ اَوْ تَبِعَةٌ تُعَذِّبُنی عَلَيْهِ.

امشب بر من طلوع كند و باز هم از من در پیش تو گناه یا چیزی كه پاداشش بد است مانده باشد كه بدان عذابم كنی.

2ـ از مرحوم (كفعمی) در حاشیه (بلدالامین) از امام صادق(علیه السلام) نقل شده است كه آن حضرت در هر شب از دهه آخر ماه رمضان، بعد از نمازهای فریضه و نافله، این دعا را می خواند:

اَللّهُمَّ اَدِّ عَنّا حَقَّ ما مَضی مِنْ شَهْرِ رَمَضانَ، وَ اغْفِرْلَنا تَقْصيرَنا فيهِ،

خدایا اداء كن از ما حق ایام گذشته ماه رمضان را و بیامرز تقصیر ما را در این ماه

وَتَسَلَّمْهُ مِنّا مَقْبُولاً، وَ لا تُؤاخِذْنا بِإسْرافِنا عَلی اَنْفُسِنا، وَ اجْعَلْنا مِنَ

و آن را پذیرفته از ما دریافت كن و مگیر ما را به زیاده رویهايي كه بر نفس خویش كردیم و قرارمان ده از

الْمَرْحُومينَ، وَ لا تَجْعَلْنا مِنَ الْمَحْرُومينَ.

رحمت شدگان و قرارمان مده از محرومان.

3ـ (سیّد بن طاووس) در (اقبال) از امام صادق(علیه السلام) نقل کرده است که آن حضرت در هر شب از دهه آخر ماه رمضان این دعا را می خواند:

اَللّهُمَّ اِنَّكَ قُلْتَ فی كِتابِكَ الْمُنْزَلِ، شَهْرُ رَمَضانَ الَّذی اُنْزِلَ فیهِ الْقُرْانُ،

خدایا تو فرمودی در قرآنت که از آسمان نازل گشته ماه رمضانی که قرآن در آن نازل گشته

هُدیً لِلنّاسِ وَ بَیِّنات مِنَ الْهُدی وَ الْفُرْقانِ، فَعَظَّمْتَ حُرْمَةَ شَهْرِ رَمَضانَ

که آن قرآن راهنمای مردم و حجتهایی است از هدایت و تمیز و بدین ترتیب حرمت ماه رمضان را

بِما اَنْزَلْتَ فیهِ مِنَ الْقُرْانِ، وَ خَصَصْتَهُ بِلَیْلَةِ الْقَدْرِ، وَ جَعَلْتَها خَیْراً مِنْ

با نازل فرمودن قرآن بزرگ کردی و به شب قدر مخصوصش داشتی و آن شب را بهتر

اَلْفِ شَهْر، اَللّهُمَّ وَهذِهِ اَیّامُ شَهْرِ رَمَضانَ قَدِ انْقَضَتْ، وَ لَیالیهِ قَدْ

از هزار ماه گرداندی خدایا این روزهای ماه رمضان بود که بر من گذشت و این شبهای آن است که آن نیز

تَصَرَّمَتْ، وَ قَدْ صِرْتُ یا اِلهی مِنْهُ اِلی ما اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنّی، وَاَحْصی

گذشت و من ای معبودم از این ماه به حالی درآمده ام که تو خود بهتر از من می دانی

لِعَدَدِهِ مِنَ الْخَلْقِ اَجْمَعینَ، فَاَسْئَلُكَ بِما سَئَلَكَ بِهِ مَلائِكَتُكَ الْمُقَرَّبُونَ،

و شماره اش را از همه مردم بهتر داری پس از تو خواهم بدانچه فرشتگان مقرّبت

وَاَنْبِیآؤُكَ الْمُرْسَلُونَ، وَعِبادُكَ الصّالِحُونَ، اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ

و پیامبران فرستاده ات و بندگان شایسته ات تو را بدان خواستند که درود فرستی بر محمّد و آل

مُحَمَّد، وَاَنْ تَفُكَّ رَقَبَتی مِنَ النّارِ، وَ تُدْخِلَنِی الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ، وَ اَنْ

محمّد و این که مرا از آتش دوزخ آزاد کنی و به رحمت خویش به بهشتم ببری و به

تَتَفَضَّلَ عَلَیَّ بِعَفْوِكَ وَ كَرَمِكَ، وَتَتَقَبَّلَ تَقَرُّبی، وَ تَسْتَجیبَ دُعآئی،

عفو و بزرگواری خویش بر من تفضل کنی و تقرّب جویی مرا بپذیری و دعایم را مستجاب گردانی

وَتَمُنَّ عَلَیَّ بِالاَمْنِ یَوْمَ الْخَوْفِ مِنْ كُلِّ هَوْل اَعْدَدْتَهُ لِیَوْمِ الْقِیامَةِ، اِلهی

و در آن روز ترس و وحشت با امان دادنم از هر هراسی که برای روز قیامتم آماده کرده ای بر من منت نهی خدایا

وَاَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَريمِ، وَبِجَلالِكَ الْعَظيمِ، اَنْ يَنْقَضِیَ اَيّامُ شَهْرِ رَمَضانَ

پناه می برم به ذات بزرگوارت و به جلال و شوكت عظيمت كه بگذرد روزها

وَلَياليهِ، وَ لَكَ قِبَلی تَبِعَةٌ اَوْ ذَنْبٌ تُؤاخِذُنی بِهِ، اَوْ خَطيئَةٌ تُريدُ اَنْ تَقْتَصَّها

و شبهای ماه رمضان و از تو در نزد من گناه يا پاداش بدی باشد كه مرا بدان مؤاخذه كنی يا خطايی باشد كه بخواهی آنرا از من تقاص كنی

مِنّی، لَمْ تَغْفِرْها لی، سَيِّدی سَيِّدی سَيِّدی، اَسْئَلُكَ يا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ، اِذْ لا

و نيامرزيده باشی ای آقای من آقای من از تو خواهم ای كه معبودی جز تو نيست زيرا

اِلهَ اِلاّ اَنْتَ، اِنْ كُنْتَ رَضيتَ عَنّی فی هذَا الشَّهْرِ، فَازْدَدْ عَنّی رِضاً، وَاِنْ

معبودی جز تو نيست كه اگر در اين ماه از من خشنود گشته ای بر خشنودی خويش از من بيفزا و اگر

لَمْ تَكُنْ رَضيتَ عَنّی، فَمِنَ الاْنَ فَارْضَ عَنّی يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ، يا اَللّهُ

هنوز خشنود نشده ای از هم اكنون از من خشنود شو ای مهربانترين مهربانان ای خدا

يا اَحَدُ يا صَمَدُ، يا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ. و بسيار بگو:

ای يكتا ای بی نياز ای كه فرزند ندارد و فرزند كسی نيست و برای او همتايی نباشد هيچ كس

يا مُلَيِّنَ الْحَديدِ لِداوُدَ عَلَيْهِ السَّلامُ، يا كاشِفَ الضُّرِّ وَالْكُرَبِ الْعِظامِ عَنْ

ای نرم كننده آهن برای حضرت داوود عليه السلام ای برطرف كننده گرفتاری و ناراحتی بزرگ از

اَيُّوبَ عَلَيْهِ السَّلامُ، اَیْ مُفَرِّجَ هَمِّ يَعْقُوبَ عَلَيْهِ السَّلامُ، اَیْ مُنَفِّسَ غَمِّ

ايوب عليه السلام ای گشاينده اندوه يعقوب عليه السلام ای زداينده غم

يُوسُفَ عَلَيْهِ السَّلامُ، صَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد، كَما اَنْتَ اَهْلُهُ اَنْ

يوسف عليه السلام درود فرست بر محمّد و آل محمّد بدانسان كه تو شايسته آنی كه

تُصَلِّیَ عَلَيْهِمْ اَجْمَعينَ، وَافْعَلْ بی ما اَنْتَ اَهْلُهُ، وَلا تَفْعَلْ بی ما اَنَا اَهْلُهُ

درود فرستی بر ايشان همگی و انجام ده درباره من آنچه را تو شايسته آنی و انجام مده درباره ام آنچه من سزاوارم

دعاهای مخصوص هر شب از دهه آخر ماه رمضان:

دعای مخصوص شب بيست و يكم گذشت.

دعای شب بیست و دوم:

يا سالِخَ النَّهارِ مِنَ اللَّيْلِ فَاِذا نَحْنُ مُظْلِمُونَ،وَمُجْرِيَ الشَّمْسِ لِمُسْتَقَرِّها

ای که روز (روشن) را از شب (تار) برکنی و ناگهان ما در تاریکی فرو رویم و ای روان کننده خورشید روی مدارش

بِتَقْديرِكَ، يا عَزيزُ يا عَليمُ، وَمُقَدِّرَالْقَمَرِ مَنازِلَ حَتّى عادَ كَالْعُرْجُونِ

به تقدیری که فرمودی ای نیرومند ای دانا و ای اندازه گیرماه در منزلهای معین تا بازگردد چون شاخه

الْقَديمِ، يا نُورَ كُلِّ نُور، وَمُنْتَهى كُلِّ رَغْبَة، وَوَلِيَّ كُلِّ نِعْمَة، يا اَللّٰهُ يا

خرمای لاغر خشك ای روشنی هر نور و آخرین سرحدهر شوقو سرپرست هر نعمت ای خدا ای

رَحْمنُ، يا اَللّٰهُ يا قُدُّوسُ، يا اَحَدُ يا واحِدُ يا فَرْدُ، يا اَللّٰهُ يا اَللّٰهُ يا اَللّٰهُ، لَكَ

بخشاینده ای خدا ای منزه از هر عیب ای یگانه ای یکتا ای فرد ای خدا از آن توست

الاَسْماۤءُ الْحُسْنى، وَ الاَمْثالُ الْعُلْيا، وَ الْكِبْرِياءُ وَ الْآلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ

نامهای نیك و نمونه های والا و بزرگی و نعمتها از تو خواهم که درود

تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد وَاَهْلِ بَيْتِهِ، وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِي

فرستی بر محمّد و خاندانش و قرار دهی نامم را در این شب در زمره

السُّعَداۤءِ، وَ رُوحى مَعَ الشُّهَداۤءِ، وَ اِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَاِساۤئَتى

سعادتمندان و روحم را با شهیدان و احسان و نیکیم را در بلندترین درجات و گناهم را

مَغْفُورَةً، وَ اَنْ تَهَبَ لى يَقيناً تُباشِرُ بِهِ قَلْبى، وَايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى،

آمرزیده و دیگر این که یقینی به من بدهی که همیشه با دلم همراه باشد و ایمانی به من عطا کنی که شك و تردید را یکسره از من دور سازد

وَتُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ لى، وَ اتِنا فِي الدُّنْيا حَسَنةً، وَفِى الْاخِرَةِ حَسَنَةً،

و بدانچه نصیبم کرده ای خشنودم ساز و بده به ما در دنیا نعمت نیك و در آخرت نیز نعمت نیك

وَقِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ، وَارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ وَ شُكْرَكَ، وَ الرَّغْبَةَ

و نگهدار ما را از عذاب آتش سوزان و روزیم گردان در این شب ذکر خود و سپاسگزاریت و اشتیاق

اِلَيْكَ وَالاِنابَةَ، وَالتَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد عَلَيْهِمُ السَّلامُ.

و بازگشت بسویت را و موفق داری مرا برای انجام آنچه را موفق داشتی بدان محمّد وآل محمّد علیهم السلام را.

دعای شب بیست و سوم قبلا گذشت.

دعای شب بیست و چهارم:

يا فالِقَ الاِصْباحِ، وَجاعِلَ اللَّيْلِ سَكَناً، وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْباناً، يا

ای شکافنده سپیده صبح و ای قرار دهنده شب را وسیله آرامش و خورشید و ماه را وسیله حساب کردن ای

عَزيزُ يا عَليمُ، يا ذَاالْمَنِّ وَالطَّوْلِ، وَالْقُوَّةِ وَالْحَوْلِ، وَالْفَضْلِ والاْنْعامِ،

نیرومند ای دانا ای صاحب نعمت و بخشش و نیرو و جنبش و فضل و نعمت بخشی

وَالْجَلالِ وَالاِكْرامِ، يا اَللهُ يا رَحْمـنُ، يا اَللهُ يا فَرْدُ يا وِتْرُ، يا اَللهُ يا ظاهِرُ

و جلالت و بزرگواری ای خدا ای بخشاینده ای خدا ای یگانه یکتا ای خدا ای آشکار

يا باطِنُ، يا حَيُّ لا اِلـهَ اِلاَّ اَنْتَ، لَكَ الاَسْمآءُ الْحُسْنى، وَ الاَمْثالُ الْعُلْيا،

و ای نهان ای زنده ای که معبودی جز تو نیست از آن توست نامهای نیك و نمونه های والا

وَ الْكِبْرِيآءُ وَ الْآلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد وَآلِ مُحَمَّد، وَ اَنْ

و بزرگی و نعمتها از تو خواهم که درود فرستی بر محمّد و آل محمّد و دیگر آن که

تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِى السُّعَدآءِ، وَ رُوحى مَعَ الشُّهَدآءِ،

قرار دهی نام مرا در این شب در زمره سعادتمندان و روحم را با شهیدان

وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَ اِسائَتى مَغْفُورَةً، وَ اَنْ تَهَبَ لى يَقيناً تُباشِرُ بِهِ

و احسان و نیکیم را در بلندترین درجات و گناهم را آمرزیده و یقینی به من ببخشی که همواره با دلم مقرون باشد

قَلْبى، وَ ايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى، وَ رِضىً بِما قَسَمْتَ لى، وَ اتِنا فِى

و ایمانی بدهی که شك و تردید را از من دور سازد و خشنودی بدانچه نصیبم کرده ای و بده به ما در

الدُّنْيا حَسَنَةً، وَ فِى الْاخِرَةِ حَسَنَةً، وَ قِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ، وَ ارْزُقْنى

دنیا نیکی و نعمت و در آخرت نیز نیکی و نعمت و بازمان دار از عذاب آتش سوزان و روزیم کن

فيها ذِكْرَكَ وَ شُكْرَكَ، وَ الرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَ الْاِنابَةَ وَ التَّوْبَةَ، وَ التَّوْفيقَ لِما

در این شب ذکر خود و سپاسگزاریت را و میل و رغبت و بازگشت و توبه کردن بسویت را و موفقم بدار بدانچه

وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً وَآلَ مُحَمَّد، صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ.

موفق داشتی بدان محمّد و آل محمّد را درودهای تو و بر او و بر ایشان باد.

دعای شب بیست و پنجم:

یا جاعِلَ اللَّیْلِ لِباساً، وَالنَّهارِ مَعاشاً، وَالاَرْضِ مِهاداً، وَالْجِبالِ اَوْتاداً،

ای که شب را پوشش قراردادی و روز را وسیله درآوردن روزیوزمین را گهواره (یا بستر گسترده) و کوهها را چون میخ قرار دادی

یا اَللّٰهُ یا قاهِرُ، یا اَللّٰهُ یا جَبّارُ، یا اَللّٰهُ یا سَمیعُ، یا اَللّٰهُ یا قَریبُ، یا اَللّٰهُ یا

ای خدا ای چیره ای با جبروت ای خدا ای شنوا ای خدا ای نزدیك ای خدا ای

مُجیبُ، یا اَللّٰهُ یا اَللّٰهُ یا اَللّٰهُ، لَکَ الاْ َسْماۤءُ الْحُسْنی، وَالاْ َمْثالُ الْعُلْیا،

پاسخ ده ای خدا... از آن توست نامهای نیك و نمونه های والا

وَالْکِبْرِیاءُ وَالْآلاءُ، اَسْئَلُکَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَآلِ مُحَمَّد، وَاَنْ تَجْعَلَ

و بزرگی و نعمتها از تو خواهم که درود فرستی بر محمّد و آل محمّد و قرار دهی

اسْمی فی هذِهِ اللَّیْلَةِ فِی السُّعَدآءِ، وَرُوحی مَعَ الشُّهَدآءِ، وَاِحْسانی فی

نامم را در این شب در زمره سعادتمندان و روحم را با شهیدان و احسان و نیکیم را

عِلِّیّینَ، وَاِساۤئَتی مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ لی یَقیناً تُباشِرُ بِهِ قَلْبی، وَایماناً

در بلندترین درجات و گناهم را آمرزیده و یقینی به من بدهی که همیشه ملازم دل من باشد و ایمانی

یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنّی، وَرِضیً بِما قَسَمْتَ لی، وَ اتِنا فِی الدُّنْیا حَسَنَةً، وَفِی

به من عطا کنی که شك و تردید را از من دور سازد و خشنودم سازی بدانچه نصیبم کرده ای وبدهی به من در دنیا نیکی و در

الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنا عَذابَ النّارِ الْحَریقِ، وَارْزُقْنی فیها ذِکْرَکَ

آخرت نیکی و نگاهم داری از آتش سوزان دوزخ و روزیم کنی در این شب ذکر خود

وَشُکْرَکَ، وَالرَّغْبَةَ اِلَیْکَ، وَالاِنابَةَ وَالتَّوْبَةَ، والتَّوْفیقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مَحَمَّداً

و سپاسگزاریت را و شوق و رغبت و بازگشت و توبه به درگاهت و موفقم دار بدانچه موفق داشتی بدان محمّد

وَ آلَ مُحَمَّد عَلَیْهِمُ السَّلامُ.

دعای شب بیست و ششم:

یا جاعِلَ اللَّیْلِ وَالنَّهارِ ایَتَیْنِ، یا مَنْ مَحا ایَةَ اللَّیْلِ وَجَعَلَ ایَةَ النَّهارِ

ای قرار دهنده شب و روز را دو نشانه (بر قدرتت) ای که نشانه شب را سیاه و نشانه روز را

مُبْصِرَةً، لِتَبْتَغُوا فَضْلاً مِنْهُ وَرِضْواناً، یا مُفَصِّلَ کُلِّ شَیْء تَفْصیلاً، یا

روشنی بخش کردی تا فزونی جویند از فضل و خشنودی پروردگار ای جداکننده هر چیز بخوبی ای

ماجِدُ یا وَهّابُ، یا اَللّهُ یا جَوادُ، یا اَللّهُ یا اَللّهُ یا اَللّهُ، لَکَ الاَسْماءُ الْحُسْنی،

صاحب مجد و شوکت ای پربخشش ای خدا ای بخشنده ای خداز آن توست نامهای نیك

وَالاْمْثالُ الْعُلْیا، وَالْکِبْرِیاءُ وَالاْلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ

و نمونه های والا و بزرگ و نعمتها از تو خواهم درود فرستی بر محمّد و آل

مُحَمد، وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمی فی هذِهِ اللَّیْلَةِ فِی السُّعَداءِ، وَرُوحی مَعَ

محمّد و دیگر آن که نامم را در این شب در زمره سعادتمندان قرار دهی و روحم را با

الشُّهَداءِ، وَاِحْسانی فی عِلِّیّینَ، وَاِساَئَتی مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ لی یَقیناً

شهیدان و احسان و نیکیم را در بلندترین درجات و گناهم را آمرزیده و ببخشی بر من

تُباشِرُ بِهِ قَلْبی، وَ ایماناً یُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّی، وَ تُرْضِیَنی بِما قَسَمْتَ لی،

یقینی که همواره ملازم قلبم باشد و ایمانی که یکسره شك و تردید رااز من دور سازد و خشنودم سازی بدانچه نصیبم کرده ای

وَآتِنا فِی الدُّنْیا حَسَنَةً، وَ فِی الاْخِرَةِ حَسَنَةً، وَ قِنا عَذابَ النّارِ الْحَریقِ،

و بدهی به من در دنیا نیکی و نعمت و در آخرت نیز نیکی و نگاهمان داری از عذاب آتش سوزان

وَارْزُقْنی فیها ذِکْرَكَ وَ شُکْرَكَ، وَ الرَّغْبَةَ اِلَیْكَ، وَ الاِنابَةَ وَ التَّوْبَةَ،

و روزیم کنی در این شب ذکرت و سپاسگزاریت را و شوق و رغبت و بازگشت و توبه بسویت

وَالتَّوْفیقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد، صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ.

و موفقم داری بدانچه موفق داشتی بدان محمّدو آل محمّد را که درود تو بر او و برایشان باد.

دعای شب بیست و هفتم:

یا مآدَّ الظِّلِّ وَلَوْ شِئْتَ لَجَعَلْتَهُ ساكِناً، وَجَعَلْتَ الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَليلاً، ثُمَّ

ای امتداد دهنده سایه که اگر می خواستی آن را در یکجا ساکن می کردی و قراردادی خورشید را بر آن سایه رهبر سپس

قَبَضْتَهُ اِلَيْكَ قَبْضاً يَسيراً، يا ذَا الْجُودِ وَالطَّوْلِ، وَالْكِبْرِيآءِ وَالْأٰلاءِ، لا

آن را به آسانی تدریجاً دربرگرفتی ای صاحب جود و عطا و کبریا و نعمتها

اِلـهَ إلاَّ اَنْتَ، عالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهادَةِ، اَلرَّحْمٰنُ الرَّحيمُ، لا إلٰهَ إلاَّ اَنْتَ، يا

معبودی جز تو نیست که دانای غیب و شهود و بخشاینده و مهربانی معبودی جز تو نیست ای

قُدُّوسُ يا سَلامُ، يا مُؤْمِنُ يامُهَيْمِنُ، يا عَزيزُ ياجَبّارُ يا مُتَكَبِّرُ، يا اَللّٰهُ يا

منزه از هر عیب ای بی خلل ای ایمنی بخش ای مراقب بندگان ای نیرومند ای مقتدر ای بزرگوار ای خدا ای

خالِقُ، يا بارِئُ يا مُصَوِّرُ، يا اَللّٰهُ يا اَللّٰهُ يا اَللّٰهُ، لَكَ الْاَسْمآءُ الْحُسْنى،

آفریننده ای ایجاد کننده ای صورتگر ای خدا ای خدا از آن توست نامهای نیکو

وَالْاَمْثالُ الْعُلْيا، وَالْكِبْرِياءُ وَالْأٰلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد

و نمونه های والا و کبریا و نعمتها از تو خواهم که درود فرستی بر محمّد

وَآلِ مُحَمَّد، وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِى السُّعَدآءِ، وَرُوحى مَعَ

وآل محمّد و این که نامم را در این شب در زمره سعادتمندان قرار دهی و روحم را با

الشُّهَدآءِ، وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَاِساۤئَتى مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ لى يَقيناً

شهیدان و احسان و نیکیم را در بلندترین درجات و گناهم را آمرزیده و ببخشی بر من یقینی

تُباشِرُ بِهِ قَلْبى، وَايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى، وَتُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ لى،

که همواره ملازم قلب من باشد و ایمانی که شك و تردید را یکسره از من دور سازد و خشنودم سازی بدانچه نصیبم کرده ای

وَ اتِنا فِى الدُّنْيا حَسَنَةً، وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ،

و بده به من در دنیا نیکی و در آخرت نیکی و نگاهم دار از عذاب آتش سوزان

وَارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ وَشُكْرَكَ، وَالرَّغْبَةَ اِلَيْكَ وَ الاِنابَةَ وَ التَّوْبَةَ،

و روزیم گردان در این شب ذکر خود و سپاسگزاریت را و شوق و رغبت بسویت و بازگشت و توبه به درگاهت

وَالتَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مَحَمَّداً وَآلَ مُحَمَّد، صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ.

و موفقم بدار بدانچه موفق داشتی بدان محمّد و آل محمّد را درود تو بر او و بر ایشان باد.

دعای شب بیست و هشتم:

يا خازِنَ اللَّيْلِ فِى الْهَوآءِ، وَخازِنَ النُّورِ فِى السَّمآءِ، وَمانِعَ السَّمآءِ أَنْ

ای جا دهنده تاریکی شب را در هوا و جا دهنده روشنی (روز) را در آسمان و جلوگیرنده آسمان از این که

تَقَعَ عَلَى الاَرْضِ إلاَّ بِإذْنِهِ، وَحابِسَهُما اَنْ تَزُولا، يا عَليمُ يا غَفُورُ يا

بر زمین افتد مگر به اذن او و نگهدارنده آسمان و زمین از این که از جای خود بدر روند ای دانا ای آمرزنده ای

دائِمُ، يا اَللّهُ يا وارِثُ، يا باعِثَ مَنْ فِى الْقُبُورِ، يا اَللّهُ يا اَللّهُ يا اَللّهُ، لَكَ

جاویدان ای خدا ای ارث برنده ای برانگیزنده مردگان در میان گورها ای خدا ای خدا از آن تو است

الاَْسْمآءُ الْحُسْنى، وَالاَمْثالُ الْعُلْيا، وَالْكِبْرِيآءُ وَالاْلاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّىَ

نامهای نیکو و نمونه های والا و کبریاء و نعمتها از توخواهم که درود فرستی

عَلى مُحَمَّد وَآلِ مُحَمَّد، وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِى السُّعَدآءِ،

بر محمّد و آل محمّد و این که قرار دهی نامم را در این شب در زمره سعادتمندان

وَرُوحى مَعَ الشُّهَدآءِ، وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَاِسآئَتى مَغْفُورَةً، وَاَنْ تَهَبَ

و روحم را با شهیدان و احسانم را در بلندترین درجات و گناهم را آمرزیده و ببخش

لى يَقيناً تُباشِرُ بِهِ قَلْبى،وَايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى،وَتُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ

بر من یقینی که پیوسته همراه و ملازم دلم باشد و ایمانی به من ده که یکسره شك و تردید را از من دور سازد و خشنودم سازی بدانچه نصیبم کرده ای

لى، وَ اتِنا فِى الدُّنْيا حَسَنَةً، وَفِى الاْخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنا عَذابَ النّارِ

و بده به ما در دنیا نیکی و درآخرت نیکی و نگاهمان دار از آتش سوزان دوزخ

الْحَريقِ، وَارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ وَشُكْرَكَ، وَالرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَالاِْنابَةَ وَالتَّوْبَةَ،

و روزیمان گردان در این شب یاد خود و سپاسگزاریت را و شوق و رغبت و بازگشت و توبه به سویت

وَالتَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مَحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد، صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ.

و موفقم دار بدانچه موفق داشتی بدان محمّد و آل محمّد را درود خدا بر او و بر ایشان باد.

دعای شب بیست و نهم:

يا مُكَوِّرَ اللَّيْلِ عَلَى النَّهارِ، وَمُكَوِّرَ النَّهارِ عَلَى اللَّيْلِ، يا عَليمُ يا

ای خدایی که شب را به روز پیچانی و روز را بر شب بپیچانی ای دانا ای

حَكيمُ، يا رَبَّ الاَرْبابِ، وَ سَيِّدَ السّاداتِ، لا اِلٰهَ إلاَّ اَنْتَ، يا اَقْرَبَ اِلَىَّ

فرزانه ای پروردگار همه پروردگاران و آقای همه بزرگان معبودی جز تو نیست ای که نزدیکتری به من

مِنْ حَبْلِ الْوَريدِ، يا اَللهُ يا اَللهُ يا اَللهُ، لَكَ الاَسْمآءُ الْحُسْنى، وَ الاَمْثالُ

از رگ گردن ای خدا ای خدا از آن توست نامهای نیکو و نمونه های

الْعُلْيا، وَ الْكِبْرِياءُ وَ الْالاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد،

والا و بزرگی و نعمتها از تو خواهم که درود فرستی بر محمّد و آل محمّد

لى، وَ اتِنا فِى الدُّنْيا حَسَنَةً، وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنا عَذابَ النّارِ

و بده به ما در دنیا نیکی و درآخرت نیکی و نگاهمان دار از آتش سوزان دوزخ

الْحَريقِ، وَارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ وَشُكْرَكَ، وَالرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَالاِنابَةَ وَالتَّوْبَةَ،

و روزیمان گردان در این شب یاد خود و سپاسگزاریت را و شوق و رغبت و بازگشت و توبه به سویت

وَالتَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مَحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ.

و موفقم دار بدانچه موفق داشتی بدان محمّد و آل محمّد را درود خدا بر او و بر ایشان باد.

دعای شب بیست و نهم:

يا مُكَوِّرَ اللَّيْلِ عَلَى النَّهارِ، وَمُكَوِّرَ النَّهارِ عَلَى اللَّيْلِ، يا عَليمُ يا

ای خدايی كه شب را به روز پيچانی و روز را بر شب بپيچانی ای دانا ای

حَكيمُ، يا رَبَّ الاَرْبابِ، وَ سَيِّدَ السّاداتِ، لا اِلهَ اِلاَّ اَنْتَ، يا اَقْرَبَ اِلَيَّ

فرزانه ای پروردگار همه پروردگاران و آقای همه بزرگان معبودی جز تو نيست ای كه نزديكتری به من

مِنْ حَبْلِ الْوَريدِ، يا اَللهُ يا اَللهُ يا اَللهُ، لَكَ الاَسْماۤءُ الْحُسْنى، وَ الاَمْثالُ

از رگ گردن ای خدا ای خدا از آن توست نامهای نيكو و نمونه های

الْعُلْيا، وَ الْكِبْرِياۤءُ وَ الْآلاۤءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلى مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد،

والا و بزرگی و نعمتها از تو خواهم كه درود فرستی بر محمّد و آل محمّد

وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِى السُّعَداۤءِ، وَ رُوحى مَعَ الشُّهَداۤءِ،

و قرار دهی نام مرا در اين شب در زمره سعادتمندان و روحم را با شهيدان

وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَ اِساۤئَتى مَغْفُورَةً، وَ اَنْ تَهَبَ لى يَقيناً تُباشِرُ بِهِ

و احسان و نيكيم را در بلندترين درجات و گناهم را آمرزيده و ببخشی بر من يقينی كه پيوسته ملازم

قَلْبى، وَ ايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى، وَ تُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ لى، وَ اتِنا فِى

دل من باشد و ايمانی كه يكسره شك و ترديد را از من دور سازد و خشنودم سازی بدانچه بهره ام كرده ای و به ماعطا فرما در

الدُّنْيا حَسَنَةً، وَ فِى الأخِرَةِ حَسَنَةً، وَ قِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ، وَ ارْزُقْنى

دنيا نيكی و در آخرت نيكی و نگاهمان دار از عذاب آتش سوزان و روزيم گردان

فيها ذِكْرَكَ وَ شُكْرَكَ، وَ الرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَالاِنابَةَ وَ التَّوْبَةَ، وَ التَّوْفيقَ لِما

در اين شب ذكر خود و سپاسگزاريت و شوق و رغبت بسويت و بازگشت و توبه به درگاهت را و موفقم دار بدانچه

وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ.

موفق داشتی بدان محمّد و آل محمّد را كه درود خدا بر او و بر ايشان باد.

دعای شب سی اُم:

اَلْحَمْدُللهِ لا شَريكَ لَهُ، اَلْحَمْدُ للهِ كَما يَنْبَغى لِكَرَمِ وَجْهِهِ، وَعِزِّ جَلالِهِ،

ستايش مخصوص خدايى است كه شريك ندارد ستايش خاص خدا چنانچه شايسته بزرگوارى ذات و شوكت جلال اوست

وَكَما هُوَ اَهْلُهُ، يا قُدُّوسُ يا نُورُ، يا نُورَ الْقُدْسِ، يا سُبُّوحُ يا مُنْتَهَى

و چنانچه سزاوار آن است اى منزه اى روشنى ده اى روشنى مقدّس اى پاكيزه از هر عيب اى آخرين حد

التَّسْبيحِ، يا رَحْمنُ يا فاعِلَ الرَّحْمَةِ، يا اَللهُ يا عَليمُ يا كَبيرُ، يا اَللهُ يا

پاكيزگى اى بخشاينده اى مهر پيشه اى خدا اى دانا اى بزرگوار اى خدا اى

لَطيفُ يا جَليلُ، يا اَللهُ يا سَميعُ يا بَصيرُ، يا اَللهُ يا اَللهُ يا اَللهُ، لَكَ الاْسْمآءُ

با لطف اى برجسته اى خدا اى شنوا اى بينا اى خدا اى خدا از آن تو است نامهاى

الْحُسْنى، وَ الاَمْثالُ الْعُلْيا، وَالْكِبْرِياۤءُ وَ الْالاءُ، اَسْئَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلى

نيكو و نمونه هاى والا و بزرگى و نعمتها از تو خواهم كه درود فرستى بر

مُحَمَّد وَاَهْلِ بَيْتِهِ،وَاَنْ تَجْعَلَ اسْمى فى هذِهِ اللَّيْلَةِ فِي السُّعَدآءِ، وَرُوحى

محمّد و خاندانش و قرار دهى نامم را در اين شب در زمره سعادتمندان و روحم را

مَعَ الشُّهَدآءِ،وَاِحْسانى فى عِلِّيّينَ، وَ اِساۤئَتى مَغْفُورَةً، وَ اَنْ تَهَبَ لى يَقيناً

با شهيدان و احسان و نيكيم را در بلندترين درجاتو گناهم را آمرزيده و ببخشى به من يقينى

تُباشِرُ بِهِ قَلْبى، وَ ايماناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنّى، وَ تُرْضِيَنى بِما قَسَمْتَ لى،

كه پيوسته ملازم دل من باشد و ايمانى كه يكسره شك و ترديد را از من دور سازد و خشنودم سازى بدانچه نصيبم كرده اى

وَ آتِنا فِي الدُّنْيا حَسَنَةً، وَ فِي الْاخِرَةِ حَسَنَةً، وَ قِنا عَذابَ النّارِ الْحَريقِ،

و بدهى به من در دنيا نيكى و در آخرت نيكى و نگاهم دارى از عذاب آتش سوزان

وَ ارْزُقْنى فيها ذِكْرَكَ وَ شُكْرَكَ، وَ الرَّغْبَةَ اِلَيْكَ، وَ الاِنابَةَ وَالتَّوْبَةَ،

و روزيم كنى در اين شب ذكر خودو سپاسگزاريت و شوق و رغبت بسويت و بازگشت و توبه بدرگاهت

وَ التَّوْفيقَ لِما وَفَّقْتَ لَهُ مَحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّد، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ.

و موفقم بدارى بدانچه موفق داشتى بدان محمّد و آل محمّد را درود خدا بر او و بر ايشان باد.

شب بیست و هفتم ماه رمضان:

این شب، شب مبارکی است و بزرگان اعمال زیر را برای آن ذکر کرده اند:

1ـ (غسل) است که در روایتی از امام صادق(علیه السلام) به آن تصریح شده است.

2ـ سی رکعت نماز است که شرح آن در اعمال شب های ماه رمضان (صفحه ۷۱۳) گذشت.

3ـ از زید بن علی(علیه السلام) نقل شده است که از پدرم علی بن الحسین(علیهما السلام) شنیدم که در شب بیست و هفتم ماه رمضان از اوّل شب تا آخر، این دعا را می خواند:

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِی التَّجافِیَ عَنْ دارِ الْغُرُورِ، وَالاِنابَةَ اِلی دارِ الْخُلُودِ،

خدایا روزیم کن دوری گزیدن از خانه فریب (ناپایدار) و بازگشت بسوی خانه جاویدان

وَالاِسْتِعْدادَ لِلْمَوْتِ قَبْلَ حُلُولِ الْفَوْتِ.

و آماده شدن برای مرگ پیش از رسیدن آن.

4ـ دعای دیگری برای این شب، از رسول گرامی اسلام(صلی الله علیه وآله)نقل شده است که مجموعه ای از آیات قرآن است:

رَبَّنا آمَنّا فَاغْفِرْ لَنا ذُنُوبَنا، وَ كَفِّرْ عَنّا سَیِّئاتِنا، وَ تَوَفَّنا مَعَ الأبْرارِ; رَبَّنا

پروردگارا، ما ایمان آوردیم، گناهان ما را ببخش و بدی های ما را بپوشان و ما را با نیکان بمیران! پروردگارا

وَآتِنا ما وَعَدْتَنا عَلی رُسُلِكَ، وَ لا تُخْزِنا یَوْمَ الْقِیامَةِ إِنَّكَ لا تُخْلِفُ

آنچه را بوسیله پیامبرانت به ما وعده فرمودی،به ما عطا كن! و ما را در روز رستاخیز، رسوا مگردان، زیرا تو هیچ گاه از وعده خود، تخلّف نمی كنی.

الْمیعاد. رَبَّنا اَمَتَّنَا اثْنَتَیْنِ وَ أَحْیَیْتَنَا اثْنَتَیْنِ، فَاعْتَرَفْنا بِذُنُوبِنا فَهَل إِلی

پروردگارا! ما را دوبار میراندی و دوبار زنده كردی; اكنون به گناهان خود معترفیم، آیا

خُرُوج مِنْ سَبیل. رَبَّنَا اصْرِفْ عَنّا عَذابَ جَهَنَّمَ، إِنَّ عَذابَها كانَ غَراماً.

راهی برای خارج شدن وجود دارد. پروردگارا! عذاب جهنّم را از ما برطرف گردان، كه عذابش سخت و پردوام است.

رَبَّنا هَبْ لَنا مِنْ أَزْواجِنا وَ ذُرِّیّاتِنا قُرَّةَ اَعْیُن، وَاجْعَلْنا لِلْمُتَّقینَ اِماماً.

پروردگارا! از همسران و فرزندانمان مایه روشنی چشم ما قرار ده، و ما را برای پرهیزگاران، پیشواگردان.

رَبَّنا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنا، وَ إِلَيْكَ أَنَبْنا وَ اِلَيْكَ الْمَصيرُ. رَبَّنا لا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً

پروردگارا! ما بر تو توکّل کردیم و به سوی توبازگشتیم و همه فرجام ها به سوی توست. پروردگارا! ما را مایه گمراهی

لِلَّذينَ كَفَرُوا، رَبَّنَا اغْفِرْ لَنا، وَ لاِخْوانِنَا الَّذينَ سَبَقُونا بِالايمانِ،

کافران قرار مده. پروردگارا! ما و برادرانمان را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند، بیامرز

وَلاتَجْعَلْ فِي قُلُوبِنا غِلاً لِلَّذينَ آمَنُوا، رَبَّنا إِنَّكَ رَؤُفٌ رَحيمٌ.

و در دل های ما حسد و کینه ای نسبت به مؤمنان قرار مده. پروردگارا! تو مهربان و رحیمی!

شب آخر ماه رمضان:

شب آخر ماه رمضان، شب مبارکی است که چند عمل در آن وارد شده است:

1ـ غسل کردن.

2ـ زیارت امام حسین(علیه السلام).

3ـ خواندن سوره های (انعام وکهف و یس).

4ـ صد مرتبه بگوید: أَسْتَغْفِرُ اللّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ.

5ـ خواندن این دعا که (شیخ کلینی); از امام صادق(علیه السلام) نقل کرده است:

اَللّهُمَّ هذا شَهْرُ رَمَضانَ،اَلَّذی اَنْزَلْتَ فیهِ الْقُرْآنَ وَقَدْ تَصَرَّمَ، وَاَعُوذُ

خدایا این ماه رمضانی است که در آن قرآن را نازل فرمودی و اکنون رو به رفتن است و پناه می برم

بِوَجْهِكَ الْكَريمِ يا رَبِّ اَنْ يَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَيْلَتی هذِهِ، اَوْ يَتَصَرَّمَ شَهْرُ

به ذات بزرگوارت ای پروردگار من که سپیده دم امشب بر من بزند یا ماه

رَمَضانَ، وَلَكَ قِبَلی تَبِعَةٌ اَوْ ذَنْبٌ تُريدُ اَنْ تُعَذِّبَنی بِهِ يَوْمَ اَلْقاكَ.

رمضان بر من بگذرد و از تو در پیش من پیگرد یا گناهی باشد که بخواهی مرا در روز دیدارت عذاب فرمائی.

6ـ خواندن دعای (يا مُدَبِّرَ الأُمُورِ) که در اعمال شب بیست و سوم (صفحه ۷۹۵) گذشت.

7ـ با ماه رمضان وداع کند و دعاهای وداع را که علمای بزرگ در کتب خویش نقل کرده اند بخواند و از بهترین آن دعاها، دعای چهل و پنجم «صحیفه کامله سجّادیّه» است.

سیّد بن طاووس از امام صادق(علیه السلام) روایت کرده است که هر کس درشب آخرماه رمضان باآن ماه وداع کند و این دعا را بخواند، خداوند او را پیش از طلوع صبح بیامرزد و توفیق توبه و انابه را به او مرحمت فرماید:
اَللّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ اخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِيامی لِشَهْرِ رَمَضانَ وَاَعُوذُ بِكَ اَنْ يَطْلُعَ فَجْرُ هذِهِ اللَّيْلَةِ اِلاَّ وَقَدْ غَفَرْتَ لی.
خدایا قرارش مده آخرین دیدار از روزه ام در ماه رمضان و پناه می برم به تو از آن که سپیده دم امشب بر من بزند جز آن که مرا آمرزیده باشی.

در روایت دیگری از جابر بن عبدالله انصاری نقل شده است که در جمعه آخر ماه رمضان به محضر رسول خدا(صلی الله علیه وآله)شرفیاب شدم; رسول خدا(صلی الله علیه وآله) به من فرمود: این روز، جمعه آخر ماه رمضان است، با آن وداع کن و بگو:

اَللّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ اخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِیامِنا اِیّاهُ، فَاِنْ جَعَلْتَهُ فَاجْعَلْنی

خدایا قرارش مده آخرین دیدار ما از روزه مان در ماه رمضان و اگر چنین کرده ای پس مرا

مَرْحُوماً، وَلا تَجْعَلْنی مَحْرُوماً.

مورد رحمت قرار ده و قرارم مده در زمره محرومان.

رسول خدا(صلی الله علیه وآله) در ادامه فرمود: هر کس در این روز این دعا را بخواند، به یکی از دو خصلت نیکو دست یابد، یا آن که ماه رمضان آینده را درك می کند و یا به آمرزش و رحمت بی انتهای خداوند می رسد.

8ـ خواندن ده رکعت نماز (هر دو رکعت به یك سلام)

از رسول خدا(صلی الله علیه وآله) روایت شده است که هر کس در شب آخر ماه رمضان، ده رکعت نماز بگزارد و در هر رکعت یك مرتبه سوره «حمد» و ده مرتبه سوره «قل هو الله احد» را بخواند و در رکوع و سجود ده مرتبه بگوید: سُبْحانَ اللهِ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ وَ لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ وَ اللهُ اَکْبَرُ و بعد از هر دو رکعت، تشهّد بخواند و سلام دهد و هنگامی که تمامی ده رکعت به پایان رسید، هزار مرتبه بگوید: أَسْتَغْفِرُ اللّهَ و بعد از استغفار سر به سجده بگذارد و بگوید:

یا حَیُّ یا قَیُّومُ، یا ذَا الْجَلالِ وَ الاِکْرامِ، یا رَحْمنَ الدُّنْیا وَ الاْخِرَةِ

ای زنده ای پاینده ای صاحب جلالت و بزرگواری ای بخشاینده دنیا و آخرت

وَرَحیمَهُما، یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ، یا اِلهَ الاَوَّلینَ وَالاْخِرینَ، اِغْفِرْ لَنا

و مهربان آن دو ای مهربانترین مهربانان ای معبود پیشینان و پسینیان

ذُنُوبَنا، وَتَقَبَّلْ مِنّا صَلواتَنا وَ صِیامَنا وَ قِیامَنا.

گناهانمان را بیامرز و نمازها و روزه ها و شب زنده دارتهامان را بپذیر.

فرمود: هر کس چنین کند، سوگند به حقّ آن کس که مرا به نبوّت مبعوث کرد که جبرئیل مرا خبر داد از اسرافیل و اسرافیل از پروردگار خود، که هنوز این شخص سر از سجده برنداشته است که خداوند او را بیامرزد و ماه رمضان را از او قبول فرماید، و از گناهانش بگذرد...

این نماز و اعمال برای شب عید فطر هم نقل شده است. درآن روایت آمده است: تسبیحات اربعه رادرركوع و سجودبه جای ذکر رکوع و سجود بخواند و به جای إغفر لنا بگوید: إغْفِرْ لی ذُنُوبِی، وَ تَقَبَّلْ صَوْمِی وَ صَلاتِی وَ قِیامِی.

دعای ختم قرآن در روز آخر ماه رمضان:

با توجّه به این که در روز آخر ماه رمضان، غالباً مردم قرآن را ختم می کنند، مناسب است که بعد از ختم قرآن دعای چهل و دوم (صحیفه سجّادیه) را بخوانند.

همچنین می توانند این دعای مختصر را که از امیر مؤمنان(علیه السلام) نقل شده است بخوانند:

اَللّهُمَّ اشْرَحْ بِالْقُرْآنِ صَدْری، وَاسْتَعْمِلْ بِالْقُرْآنِ بَدَنی، وَنَوِّرْ بِالْقُرْآنِ

خدایا سینه ام را بوسیله قرآن بگشا و به کار انداز به دستورات قرآن بدنم را و روشن گردان بوسیله قرآن

بَصَری، وَ اَطْلِقْ بِالْقُرْآنِ لِسانی، وَاَعِنّی عَلَیْهِ ما اَبْقَیْتَنی، فَاِنَّهُ لا حَوْلَ وَلا قُوَّةَ اِلاَّ بِكَ.

دیده ام را و باز کن به قرآن زبانم را و کمکم ده به (عمل) بدان تا زنده ام داری زیرا هیچ جنبش و نیرویی نیست جز به تو.

همچنین دعای دیگری که آن حضرت از رسول خدا(صلی الله علیه وآله) نقل کرده است بخواند:

اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُكَ اِخْباتَ الْمُخْبِتینَ، وَاِخْلاصَ الْمُوقِنینَ، وَمُرافَقَةَ

خدایا از تو خواهم اطمینان و خشوع خاشعان درگاهت را و اخلاص اهل یقین و رفاقت

الاَبْرارِ، وَاسْتِحْقاقَ حَقائِقِ الاْیمانِ، وَالْغَنیمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ، وَالسَّلامَةَ مِنْ

با نیکان و استحقاق پیدا کردن برای درك حقایق ایمان و نصیبی از هر خیر و سلامتی از

كُلِّ اِثْمٍ، وَوُجُوبَ رَحْمَتِكَ وَعَزآئِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجاةَ مِنَ النّارِ.

هر گناه و لازم شدن مهر و رحمتت و موجبات آمرزشت و رسیدن به بهشت و رهایی از دوزخ.

برای شروع در تلاوت قرآن و پایان آن دعایی از امام صادق(علیه السلام) نقل شده است که پیش از این گذشت.

نمازهای شب های ماه مبارك رمضان

مرحوم (علاّمه مجلسی) در فصل آخر از اعمال ماه رمضان در کتاب «زادالمعاد»، نماز شب های ماه رمضان را چنین بیان می کند: (و با توجّه به این که بهترین اعمال، در ماه مبارك، نماز و قرآن است و این نمازها در بردارنده بسیاری از سوره های قرآن است، هرکس هر چند شب را بخواند غنیمت است)

شب اوّل:۴ رکعت; هر رکعت بعد از سوره حمد ۱۵ مرتبه سوره توحید.

شب دوم: ۴ رکعت; در هر رکعت بعد از سوره حمد ۲۰ مرتبه سوره إنَّا أنزلناه.

شب سوم: ۱۰ رکعت; در هر رکعت بعد از سوره حمد ۵۰ مرتبه سوره توحید.

شب چهارم: ۸ رکعت; در هر رکعت بعد از سوره حمد ۲۰ مرتبه سوره إنّا أنزلناه.

شب پنجم: ۲ رکعت; در هر رکعت، سوره حمد و ۵۰ مرتبه سوره توحید; بعد از سلامِ نماز، ۱۰۰ مرتبه بگوید: اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد.

شب ششم:۴ رکعت و در هر رکعت سوره حمد و سوره ملك.

شب هفتم: ۴ رکعت; در هر رکعت سوره حمد و ۱۳ مرتبه سوره إنّا أنزلناه.

شب هشتم: ۲ رکعت; در هر رکعت سوره حمد و ۱۰مرتبه سوره توحید و پس از سلام نماز، ۱۰۰۰ مرتبه بگوید: سبحان اللّه.

شب نهم: ۶ رکعت میان نماز مغرب و عشا; در هر رکعت سوره حمد و ۷ مرتبه آیة الکرسی و پس از اتمام نماز، ۵۰ مرتبه بگوید: اَللّهمّ صَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ آلِ مُحَمَّد.

شب دهم:۲۰ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۳۰ مرتبه سوره توحید.

شب یازدهم: ۲رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۲۰ مرتبه سوره کوثر.

شب دوازدهم: ۸ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و۳۰ مرتبه سوره إنّا أنزلناه.

شب سیزدهم: ۴ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۲۵ مرتبه سوره توحید.

شب چهاردهم: ۶ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۳۰ مرتبه سوره إذا زُلزِلَت.

شب پانزدهم: ۴ رکعت; در دو رکعت اوّل بعد از سوره حمد، ۱۰۰ مرتبه سوره توحید، و در دو رکعت دیگر، بعد از سوره حمد، ۵۰مرتبه سوره توحید.

شب شانزدهم: ۱۲ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۱۲ مرتبه سوره تکاثر.

شب هفدهم: ۲رکعت; در رکعت اوّل، سوره حمد و هر سوره ای که خواست بخواند و در رکعت دوم، سوره حمد و ۱۰۰ مرتبه سوره توحید و بعد از سلام نیز ۱۰۰مرتبه بگوید: لا إِلهَ اِلاَّ اللّهُ.

شب هیجدهم: ۴ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۲۵ مرتبه سوره کوثر.

شب نوزدهم:۵۰ رکعت; با سوره حمد، و ۵۰ مرتبه سوره إذا زلزلت.

مرحوم «علاّمه مجلسی» می گوید: ظاهراً مراد آن است که در هر رکعت یك مرتبه این سوره را بخواند; زیرا در یك شب خواندن دوهزار و پانصد مرتبه سوره «اذا زلزلت» دشوار خواهد بود.

شبهای بیستم تا بیست و چهارم: در هر یك از این شب ها، ۸ رکعت نماز بخواند که پس از حمد، هر سوره ای خواست می خواند.

شب بیست و پنجم: ۸ رکعت نماز; در هر رکعت سوره حمد، و ۱۰ مرتبه سوره توحید را بخواند.

شب بیست و ششم: ۸ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۱۰۰ مرتبه سوره توحید را بخواند.

شب بیست و هفتم: ۴ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و سوره ملك را بخواند و اگر نتوانست، ۲۵مرتبه سوره توحید را بخواند.

شب بیست و هشتم: ۶ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۱۰۰ مرتبه آیة الکرسی، ۱۰۰ مرتبه سوره توحید و ۱۰۰ مرتبه سوره کوثر را بخواند و پس از پایان نماز، ۱۰۰ مرتبه صلوات بفرستد.

مرحوم حاج شیخ عباس قمی می نویسد: مطابق آنچه که من یافتم بجای صد مرتبه، ده مرتبه آمده است (که همین مناسب تر به نظر می رسد).

شب بیست و نهم: ۲ رکعت; در هر رکعت سوره حمد، و ۲۰ مرتبه سوره توحید را بخواند.

شب سی ام: ۱۲ رکعت در هررکعت سوره حمد و۲۰ مرتبه سوره توحیدرابخواندوپس ازپایان نماز۱۰۰ مرتبه صلوات بفرستد.

یادآوری: این نمازها هر دو رکعت به یك سلام است. و همان گونه که گفته شد اگر تمام آنها را نتواند بجا آورد، هر مقدار که می تواند بجا آورد، خوب است.

دعاهای مخصوص روزهای ماه رمضان

دعای روز اوّل:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ صِيامى فيهِ صِيامَ الصّآئِمينَ، وَقِيامى فيهِ قيامَ

خدايا قرار ده روزه ام را در اين ماه روزه روزه داران واقعى و شب زنده داريم را نيز همانند

الْقآئِمينَ، وَنَبِّهْنى فيهِ عَنْ نَوْمَةِ الْغافِلينَ، وَهَبْ لى جُرْمى فيهِ يا اِلـهَ

شب زنده داران و بيدارم كن در آن از خواب بيخبران و جنايتم را بر من ببخش اى معبود

الْعالَمينَ، وَاعْفُ عَنّى يا عافِياً عَنِ الْمُجْرِمينَ

جهانيان و درگذر از من اى درگذرنده از جنايتكاران

روز دوم:

اَللّـهُمَّ قَرِّبْنى فيهِ اِلى مَرْضاتِكَ، وَجَنِّبْنى فيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَنَقِماتِكَ، وَوَفِّقْنى فيهِ لِقِرآئَةِ

خدايا نزديكم كن در اين ماه بسوى موجبات خشنوديت و دورم ساز در آن از خشم و عذابت و موفقم دار در اين روز بخواندن آيات

اياتِكَ، بِرَحْمَتِكَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ

قرآنيت به رحمت خود اى مهربانترين مهربانان

روز سوم:

اَللّـهُمَّ ارْزُقْنى فيهِ الذِّهْنَ وَالتَّنْبيهَ، وَباعِدْنى فيهِ مِنَ السَّفاهَةِ وَالتَّمْويهِ، وَاجْعَلْ لى نَصيباً

خدايا روزيم كن در اين ماه تيزهوشى و بيدارى و دورم گردان در آن از بى خردى و اشتباه كارى و مقرّر فرما برايم بهره اى

مِنْ كُلِّ خَيْر تُنْزِلُ فيهِ، بِجُودِكَ يا اَجْوَدَ الاَجْوَدينَ

از هر خیری که در آن نازل گردانی بجود و کرمت ای باجودترین جودمندان

روز چهارم:

اَللّهُمَّ قَوِّنی فیهِ عَلی اِقامَةِ اَمْرِکَ، وَاَذِقْنی فیهِ حَلاوَةَ ذِکْرِکَ، وَاَوْزِعْنی فیهِ

خدایا نیرو ده مرا در این ماه برای برپا داشتن فرمان و دستورت و بچشان به من شیرینی ذکرت و به من یاد ده در این ماه

لاِ َدآءِ شُکْرِکَ بِکَرَمِکَ، وَاحْفَظْنی فیهِ بِحِفْظِکَ وَسَتْرِکَ، یا اَبْصَرَ

طرز بجا آوردن سپاسگزاری خود را به بزرگواریت و نگاهم دار در آن به نگهداری و محافظت خود ای بیناترین

النّاظِرینَ

بینایان

روز پنجم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْنی فیهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرینَ، وَاجْعَلْنی فیهِ

خدایا قرارم ده در این ماه از آمرزش خواهان و قرارم ده در آن

مِنْ عِبادِکَ الصّالِحینَ اْلقانِتینَ، وَاجْعَلنی فیهِ مِنْ اَوْلِیآئِکَ الْمُقَرَّبینَ،

از بندگان شایسته فرمانبردارت و بگردانم در این روز از اولیای مقرب درگاهت

بِرَأْفَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ

به مهرت ای مهربانترین مهربانان

روز ششم:

اَللّهُمَّ لا تَخْذُلْنی فیهِ لِتَعَرُّضِ

خدایا در این ماه به خاطر دست زدن به نافرمانیت

مَعْصِیَتِكَ، وَلاتَضْرِبْنی بِسِیاطِ نَقِمَتِكَ، وَزَحْزِحْنی فیهِ مِنْ مُوجِباتِ

خوارم مساز و تازیانه های عذابت را بر من مزن و از موجبات خشمت

سَخَطِكَ، بِمَنِّكَ وَاَیادیكَ، یا مُنْتَهی رَغْبَةِ الرّاغِبینَ

بدان نعمت بخشی و الطافی که نسبت به بندگان داری دورم بدار ای آخرین حد اشتیاق مشتاقان

روز هفتم:

اَللّهُمَّ اَعِنّی فیهِ عَلی صِیامِهِ وَقِیامِهِ، وَجَنِّبْنی فیهِ مِنْ هَفَواتِهِ وَ اثامِهِ، وَارْزُقْنی فیهِ

خدایا یاریم کن در این ماه بر روزه و شب زنده داریش و دورم بدار در آن از لغزشها و گناهانش و روزیم کن در آن

ذِكْرَكَ بِدَوامِهِ، بِتَوْفیقِكَ یا هادِیَ الْمُضِلّینَ

ذکر خود را بطور دوام و یکسره به توفیق خود ای راهنمای گمراهان

روز هشتم:

اَللّهُمَّ ارْزُقْنی فیهِ رَحْمَةَ الاَیْتامِ، وَاِطْعامَ الطَّعامِ، وَاِفْشآءَ السَّلامِ، وَصُحْبَةَ الْكِرامِ، بِطَوْلِكَ

خدایا روزیم گردان در این ماه مهرورزی نسبت به یتیمان و خوراندن طعام و به آشکار کردن سلام و هم نشینی با کریمان به فضل و کرمت

یا مَلْجَاَ الاْمِلینَ

ای پناه آرزومندان

روز نهم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ لی فیهِ نَصیباً مِنْ رَحْمَتِكَ

خدایا قرار ده برایم در این روز بهره ای از رحمت

الْواسِعَةِ، وَاهْدِنی فیهِ لِبَراهینِكَ السّاطِعَةِ، وَخُذْ بِناصِیَتی اِلی مَرْضاتِكَ

وسیعت و راهنماییم کن در این ماه بسوی دلیلهای درخشانت و مرا بسوی موجبات خشنودی

الْجامِعَةِ، بِمَحَبَّتِكَ یا اَمَلَ الْمُشْتاقینَ

همه جانبه ات سوق ده به حق محبتت ای آرزوی مشتاقان

روز دهم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْنی فیهِ مِنَ

خدایا قرارم ده در این ماه از

الْمُتَوَكِّلینَ عَلَیْكَ، وَاجْعَلْنی فیهِ مِنَ الْفآئِزینَ لَدَیْكَ، وَاجْعَلْنی فیهِ مِنَ

توکل کنندگان بر خودت و بگردانم در آن از سعادتمندان درگاهت و قرارم ده در آن از

الْمُقَرَّبینَ اِلَیْكَ، بِاِحْسانِكَ یا غایَةَ الطّالِبینَ

مقربان پیشگاهت به حق احسانت ای هدف نهایی جویندگان

روز یازدهم:

اَللّهُمَّ حَبِّبْ اِلَیَّ فیهِ الاِحْسانَ، وَكَرِّهْ اِلَیَّ فیهِ الْفُسُوقَ وَالْعِصْیانَ، وَحَرِّمْ عَلَیَّ فیهِ

خدایا دوست گردان نزد من در این ماه احسان و نیکی را و ناخوش دار در پیش من در این روز فسق و
نافرمانی و گناه را و حرام گردان در این روز بر من

السَّخَطَ وَالنّیرانَ، بِعَوْنِكَ یا غِیاثَ الْمُسْتَغیثینَ

خشم کیفربار و آتش (سوزان) را به کمك خودت ای فریادرس فریادخواهان

روز دوازدهم:

اَللّهُمَّ زَیِّنّی فیهِ بِالسَّتْرِ وَالْعَفافِ، وَاسْتُرْنی فیهِ بِلِباسِ الْقُنُوعِ وَالْکَفافِ، وَاحْمِلْنی

خدایا در این ماه مرا به زیور پوشش از گناه و پاکدامنی بیارای و جامه قناعت و اکتفای به مقدار حاجت را به برم کن و وادارم کن

فیهِ عَلَی الْعَدْلِ وَالاِنْصافِ، وَ امِنّی فیهِ مِنْ کُلِّ ما اَخافُ، بِعِصْمَتِكَ یا

در این روز به عدالت و انصاف و ایمنیم بخش در آن از هر چه که از آن می ترسم به نگهداری خودت ای

عِصْمَةَ الْخائِفینَ

نگهدارنده ترسندگان

روز سیزدهم:

أَللّهُمَّ طَهِّرْنِی فیهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالاَقْذارِ،

خدایا پاکم کن در این ماه از چرکی و کثافات

وَصَبِّرْنی فیهِ عَلی کائناتِ الأقْدارِ، وَوَفِّقْنی فیهِ لِلتُّقی وَ صُحْبَةِ الاْ َبْرارِ،

و شکیبایم کن بر مقدراتی که خواهد شد و موفقم دار در این ماه به پرهیزکاری و هم نشینی با نیکان

بِعَوْنِكَ یا قُرَّةَ عَیْنِ الْمَساکین.

به کمك خودت ای روشنایی دیده مسکینان

روزچهاردهم:

اَللّهُمَّ لا تُؤاخِذْنی فیهِ بِالْعَثَراتِ، وَأَقْلِنِی فیهِ مِنَ الْخَطایا وَالْهَفَواتِ، وَلا تَجْعَلْنی فیهِ غَرَضاً

خدایا مگیر مرا در این ماه به لغزشها و بازم دار در آن از خطاها و لغزشها و قرارم مده در این روز هدف

لِلْبَلایا وَالأفاتِ، بِعِزَّتِكَ یا عِزَّ الْمُسْلِمینَ

بلاها و آفات به عزتت ای عزت بخش مسلمانان

روز پانزدهم:

اَللّـهُمَّ ارْزُقْنى فيهِ طاعَةَ الْخاشِعينَ، وَاشْرَحْ فيهِ صَدْرى بِاِنابَةِ الْمُخْبِتينَ، بِاَمانِكَ يا اَمانَ

خدایا فرمانبرداری فروتنان را در این ماه روزی من گردان و بگشا سینه ام را برای بازگشتن بسویت همانند بازگشتن خاشعان به امان بخشیت ای امان بخش

الْخآئِفينَ

ترسناکان

روز شانزدهم:

اَللّـهُمَّ وَفِّقْنى فيهِ لِمُوافَقَةِ الاَبْرارِ، وَجَنِّبْنى فيهِ

خدایا موفقم دار در این ماه به همراهی کردن با نیکان و دورم دار در آن از

مُرافَقَةَ الاَشْرارِ، وَآوِنى فيهِ بِرَحْمَتِكَ اِلى دارِالْقَرارِ، بِاِلـهِيَّتِكَ يا اِلـهَ

رفاقت با اشرار و جایم ده در آن بوسیله رحمت خود به خانه قرار و آرامش به معبودیّت خود ای معبود

الْعالَمينَ

جهانیان

روز هفدهم:

اَللّـهُمَّ اهْدِنى فيهِ لِصالِحِ الاَعْمالِ، وَاقْضِ لى فيهِ

خدایا راهنماییم کن در آن به کارهای شایسته و برآور در آن

الْحَوآئِجَ وَالْأمالَ، يا مَنْ لا يَحْتاجُ اِلَى التَّفْسيرِ وَالسُّؤالِ، يا عالِماً بِما

حاجات و آرزوهای مرا ای کسی که نیازی به شرح حال و درخواست نداری ای دانا و آگاه

فى صُدُورِ الْعالَمينَ، [صَلِّ عَلى مُحَمَّد وَ آلِهِ الطّاهِرينِ].

بدانچه در دل مردم جهانیان است درود فرست بر محمّد و آل پاکش

روز هیجدهم:

اَللّهُمَّ نَبِّهْنی فیهِ لِبَرَکاتِ اَسْحارِهِ، وَنَوِّرْفیهِ قَلْبی بِضِیاءِ اَنْوارِهِ، وَخُذْ

خدایا آگاهم ساز در این ماه از برکات سحرهای آن و نورانی کن در آن دلم را به پرتو انوار آن و بگمار

بِکُلِّ اَعْضآئی اِلَی اتِّباعِ اثارِهِ، بِنُورِکَ یا مُنَوِّرَ قُلُوبِ الْعارِفینَ

تمام اعضا و جوارحم را به پیروی کردن آثارش به نور خود ای روشنی دهنده دلهای عارفان

روز نوزدهم:

اَللّهُمَّ وَفِّرْ فیهِ حَظّی مِنْ بَرَکاتِهِ، وَسَهِّلْ سَبیلی اِلی خَیْراتِهِ، وَلا

خدایا سرشار کن در این ماه بهره ام را از برکات آن و هموار ساز راهم را به سوی خیرات آن

تَحْرِمْنی قَبُولَ حَسَناتِهِ، یا هادِیاً اِلَی الْحَقِّ الْمُبینِ

و محروم مساز از پذیرفتن حسناتش ای راهنمای بسوی حقیقت آشکار

روز بیستم:

اَللّهُمَّ افْتَحْ لی فیهِ اَبْوابَ الْجِنانِ، وَاَغْلِقْ عَنّی فیهِ اَبْوابَ النّیرانِ، وَوَفِّقْنی فیهِ

خدایا بگشا در این ماه برویم درهای بهشت را و ببند برویم در آن درهای دوزخ را و موفقم دار

لِتِلاوَةِ الْقُرْآنِ، یا مُنْزِلَ السَّکینَةِ فی قُلُوبِ الْمُؤْمِنینَ

به تلاوت قرآن ای فرو فرستنده آرامش در دلهای مؤمنان

روزبیست و یکم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ لی فیهِ اِلی مَرْضاتِکَ دَلیلاً، وَلا تَجْعَلْ لِلشَّیْطانِ فیهِ عَلَیَّ

خدایا برایم در این ماه دلیلی به موجبات خشنودی خود مقرّر فرما و راهی برای تسلط شیطان بر من باقی مگذار

سَبیلاً، وَاجْعَلِ الْجَنَّةَ لی مَنْزِلاً وَمَقیلاً، یا قاضِیَ حَوآئِجِ الطّالِبینَ

و بهشت را منزل و آسایشگاهم قرار ده ای برآرنده حاجات جویندگان

روز بیست و دوم:

اَللّهُمَّ افْتَحْ لی فیهِ اَبْوابَ فَضْلِكَ، وَاَنْزِلْ عَلَیَّ فیهِ

خدایا باز کن برویم در این ماه درهای فضلت را و برکاتت را در آن بر من نازل

بَرَکاتِكَ، وَوَفِّقْنی فیهِ لِمُوجِباتِ مَرْضاتِكَ، وَاَسْکِنّی فیهِ بُحْبُوحاتِ

فرما و موفقم دار در آن به موجبات خشنودیت و مسکنم ده در آن وسطهای

جَنّاتِكَ، یا مُجیبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرّینَ

بهشتت ای اجابت کننده دعای درماندگان

روز بیست و سوم:

اَللّهُمَّ اغْسِلْنی فیهِ مِنَ الذُّنُوبِ، وَطَهِّرْنی فیهِ مِنَ الْعُیُوبِ، وَامْتَحِنْ قَلْبی فیهِ بِتَقْوَی

خدایا شستشویم ده در این ماه از گناهان و پاکم کن در آن از عیبها و آزمایش کن در آن دلم را به پرهیزکاری

الْقُلُوبِ، یا مُقیلَ عَثَراتِ الْمُذْنِبینَ

دلها ای نادیده گیرنده لغزشهای گنهکاران

روز بیست و چهارم:

اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُكَ فیهِ

خدایا از تو خواهم در این ماه

ما یُرْضیكَ، وَاَعُوذُ بِكَ مِمّا یُؤْذیكَ، وَاَسْئَلُكَ التَّوْفیقَ فیهِ لاِنْ اُطیعَكَ

آنچه تو را خشنود سازد و پناه برم به تو از آنچه تو را بیازارد و از تو خواهم در آن توفیق برای این که پیرویت کنم

وَلا اَعْصِیَكَ، یا جَوادَ السّآئِلینَ

و نافرمانیت نکنم ای بخشنده به خواستاران

روز بیست و پنجم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْنی فیهِ مُحِبّاً

خدایا قرارم ده در این ماه دوستدار

لاِ َوْلِیآئِکَ، وَمُعادِیاً لاَعْدآئِکَ، مُسْتَنّاً بِسُنَّةِ خاتَمِ اَنْبِیآئِکَ، یا عاصِمَ

دوستانت و دشمن دارنده دشمنانت و پیرو راه و روش خاتم پیمبرانت ای نگهدارنده

قُلُوبِ النَّبِیّینَ

دلهای پیمبران

روز بیست و ششم:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ سَعْیی فیهِ مَشْکُوراً، وَذَنْبی

خدایا قرار ده کوششم را در این ماه مورد سپاس و تقدیر و گناهم را

فیهِ مَغْفُوراً، وَعَمَلی فیهِ مَقْبُولاً، وَعَیْبی فیهِ مَسْتُوراً، یا اَسْمَعَ السّامِعینَ

در آن آمرزیده و عملم را در آن پذیرفته و عیبم را در آن پوشید ای شنواترین شنوایان

روز بیست و هفتم:

اَللّهُمَّ ارْزُقْنی فیهِ فَضْلَ لَیْلَةِ الْقَدْرِ، وَصَیِّرْ اُمُوری فیهِ مِنَ

خدایا فضیلت شب قدر را در این ماه روزیم گردان و بگردان کارهایم را در آن از

الْعُسْرِ اِلَی الْیُسْرِ، وَاقْبَلْ مَعاذیری، وَحُطَّ عَنّی الذَّنْبَوَالْوِزْرَ، یا رَؤُفاً

سختی به آسانی و عذرهایم را بپذیر و وزر و گناهم را بریز ای مهربان

بِعِبادِهِ الصّالِحینَ

به بندگان شایسته ات

روز بیست و هشتم:

اَللّهُمَّ وَفِّرْ حَظّی فیهِ مِنَ النَّوافِلِ،

خدایا سرشار کن بهره ام را در این ماه از انجام مستحبات و نوافل

وَاَکْرِمْنی فیهِ بِاِحْضارِ الْمَسآئِلِ، وَقَرِّبْ فیهِ وَسیلَتی اِلَیْکَ مِنْ بَیْنِ

و گرامیم دار به یاد داشتن مسائل و نزدیك گردان در آن وسیله ام را بسویت از میان سایر

الْوَسآئِلِ، یا مَنْ لا یَشْغَلُهُ اِلْحاحُ الْمُلِحّینَ

وسایل ای که سرگرمش نکند سماجت سماجت کنندگان

روز بیست و نهم:

اَللّهُمَّ غَشِّنی فیهِ بِالرَّحْمَةِ، وَارْزُقْنی فیهِ التَّوْفیقَ وَالْعِصْمَةَ، وَطَهِّرْ قَلْبی مِنْ غَیاهِبِ

خدایا فراگیر مرا در این ماه به مهر خود و روزیم کن در آن به توفیق و خودنگهداری و پاك کن دلم را از تیرگیهای

التُّهَمَةِ، یا رَحیماً بِعِبادِهِ الْمُؤْمِنینَ

تهمت ای مهربان نسبت به بندگان مؤمن خود

روز سی ام:

اَللّهُمَّ اجْعَلْ صِیامی فیهِ

خدایا چنان کن روزه ام را در این ماه

بِالشُّکْرِ وَالْقَبُولِ، عَلی ما تَرْضاهُ وَیَرْضاهُ الرَّسُولُ، مُحْکَمَةً فُرُوعُهُ

که مورد قدردانی و پذیرش بوده و بر طبق خشنودی تو و خشنودی رسولت باشد و محکم باشد فروع آن

بِالاُْصُولِ،بِحَقِّ سَیِّدِنا مُحَمَّد وَ آلِهِ الطّاهِرینَ، وَالْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعالَمینَ.

بوسیله اصول به حق آقای ما محمّد و آل پاکش و ستایش خاص پروردگار جهانیان است.

یا علی

اللهم عجل لولیک الفرج

تهیه کننده: محمدعلی شرطان